

Konstitutionsutskottets betänkande 2025/26:KU26

Offentlighet, sekretess och integritet

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motioner om offentlighet, sekretess och integritet, bl.a. med hänvisning till pågående utredningsarbete. Motionsyrkandena rör frågor om informationsutbyte mellan myndigheter och kommuner, skydd av känsliga personuppgifter, utredning om ökad kontroll över hur det offentliga använder personliga data, handlingsoffentlighet i verksamheter som finansieras med skattemedel, offentlighetsprincipens tillämpning, översyn av nya lagars konsekvenser för enskildas integritet, personlig integritet och digital marknadsföring, Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag och offentliggörande av de s.k. Stasiarkiven.

I betänkandet finns fem reservationer (S, V, C).

Behandlade förslag

15 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet5

 Ärendet och dess beredning.....5

 Bakgrund5

Utskottets överväganden.....9

 Informationsutbyte mellan myndigheter och kommuner9

 Skydd av känsliga personuppgifter.....21

 Utredning om ökad kontroll över hur det offentliga använder
 personliga data.....28

 Handlingsoffentlighet i verksamheter som finansieras med
 skattemedel.....31

 Offentlighetsprincipens tillämpning35

 Översyn av nya lagars konsekvenser för enskildas integritet39

 Personlig integritet och digital marknadsföring.....48

 Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag54

 Offentliggörande av de s.k. Stasiarkiven57

Reservationer60

 1. Informationsutbyte mellan myndigheter och kommuner, punkt 1
 (S).....60

 2. Utredning om ökad kontroll över hur det offentliga använder
 personliga data, punkt 3 (C)60

 3. Handlingsoffentlighet i verksamheter som finansieras med
 skattemedel, punkt 4 (S, V)61

 4. Personlig integritet och digital marknadsföring, punkt 7 (V)62

 5. Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag, punkt 8 (V)62

Bilaga

Förteckning över behandlade förslag64

 Motioner från allmänna motionstiden 2025/2664

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Informationsutbyte mellan myndigheter och kommuner

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3560 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 9 och

2025/26:3652 av Aylin Nouri m.fl. (S) yrkande 17.

Reservation 1 (S)

2. Skydd av känsliga personuppgifter

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3401 av Lars Püss (M) yrkandena 1, 3 och 4 samt

2025/26:3715 av Jessica Stegrud (SD).

3. Utredning om ökad kontroll över hur det offentliga använder personliga data

Riksdagen avslår motion

2025/26:3583 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 22.

Reservation 2 (C)

4. Handlingsoffentlighet i verksamheter som finansieras med skattemedel

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1989 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2025/26:3560 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 10.

Reservation 3 (S, V)

5. Offentlighetsprincipens tillämpning

Riksdagen avslår motion

2025/26:1701 av Staffan Eklöf (SD) yrkandena 1 och 2.

6. Översyn av nya lagars konsekvenser för enskildas integritet

Riksdagen avslår motion

2025/26:3786 av Magnus Jacobsson (KD).

7. Personlig integritet och digital marknadsföring

Riksdagen avslår motion

2025/26:2790 av Jessica Wetterling m.fl. (V) yrkande 16.

Reservation 4 (V)

8. Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag

Riksdagen avslår motion

2025/26:2790 av Jessica Wetterling m.fl. (V) yrkande 18.

Reservation 5 (V)

9. Offentliggörande av de s.k. Stasiarkiven

Riksdagen avslår motion

2025/26:3078 av Markus Wiechel (SD).

Stockholm den 5 mars 2026

På konstitutionsutskottets vägnar

Jennie Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jennie Nilsson (S), Mats Green (M), Hans Ekström (S), Fredrik Lindahl (SD), Mirja Räihä (S), Oskar Svärd (M), Per-Arne Håkansson (S), Mauricio Rojas (L), Ulrik Nilsson (M), Jessica Wetterling (V), Gudrun Brunegård (KD), Muharrem Demirok (C), Susanne Nordström (M), Jan Riise (MP), Lars Engsund (M), Peter Hedberg (S) och Martin Westmont (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Behandlade förslag

I betänkandet bereds 15 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2025/26 om offentlighet, sekretess och integritet. Yrkandena rör informationsutbyte mellan myndigheter och kommuner, skydd av känsliga personuppgifter, utredning om ökad kontroll över hur det offentliga använder personliga data, handlingsoffentlighet i verksamheter som finansieras med skattemedel, offentlighetsprincipens tillämpning, översyn av nya lagars konsekvenser för enskildas integritet, personlig integritet och digital marknadsföring, Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag och offentliggörande av de s.k. Stasiarkiven.

En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilagan till betänkandet.

Betänkandets disposition

I bakgrundsavsnittet här nedan redovisas översiktligt vissa grundläggande regelverk på nationell nivå och på EU-nivå inom områdena offentlighet, sekretess och integritet.

I avsnittet Utskottets överväganden redovisas ytterligare regler i anslutning till de förslag som behandlas i respektive underavsnitt.

Bakgrund

Gällande rätt

Grundlagsregleringar

Bestämmelser i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen ger var och en rätt att i skrift och i radio, tv och liknande medier uttrycka sina tankar och åsikter och lämna uppgifter i vilket ämne som helst. Av 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen (TF) följer att var och en ska ha rätt att ta del av allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § TF begränsas endast om det krävs med hänsyn till vissa intressen, bl.a. skyddet för en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Varje inskränkning i rätten att ta del av allmänna handlingar ska enligt tryckfrihetsförordningen anges noga i en bestämmelse i en särskild lag eller, om det anses lämpligare i ett visst fall, i en annan lag som den särskilda lagen hänvisar till. Efter bemyndigande i en sådan bestämmelse får regeringen genom förordning meddela närmare föreskrifter om bestämmelsens tillämplighet. Den särskilda lag som avses är offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Kompletterande bestämmelser finns i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).

Det allmänna ska enligt 1 kap. 2 § fjärde stycket regeringsformen (RF) verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden och värna den enskildes privatliv och familjeliv. Var och en är skyddad gentemot det allmänna mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden (2 kap. 6 § andra stycket RF). Begränsningar i detta skydd får göras endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. Begränsningarna får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett dem och heller inte sträcka sig så långt att de utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen. Begränsningar får inte göras enbart på grund av politisk, religiös, kulturell eller annan sådan åskådning (2 kap. 21 § RF). Privatlivet kan också sägas ha ett grundlagsskydd genom förbudet mot åsiktsregistrering i 2 kap. 3 § RF.

Europakonventionen och EU:s rättighetsstadga

Enligt artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) har var och en rätt till respekt för sitt privatliv och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. En inskränkning i dessa rättigheter får bara göras med stöd av lag och om det är nödvändigt med hänsyn till ändamål som är angivna i artikeln. Sverige har tillträtt Europakonventionen, och den gäller sedan 1995 också som lag i Sverige. Enligt 2 kap. 19 § RF får en lag eller annan föreskrift inte meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av Europakonventionen.

I Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (2010/C 83/02) bekräftas de rättigheter som har sin grund i medlemsstaternas gemensamma författningstraditioner och internationella förpliktelser, Europakonventionen, unionens och Europarådets sociala stadgor samt rättspraxis vid Europeiska unionens domstol och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Artikel 8 i stadgan reglerar skydd av personuppgifter. Enligt artikeln har var och en rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne. Sådana uppgifter ska behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund. Var och en har rätt att få tillgång till insamlade uppgifter som rör honom eller henne och att få dem rättade. En oberoende myndighet ska kontrollera att reglerna följs.

EU:s dataskyddsreglering

EU:s dataskyddsförordning¹ antogs i april 2016 och gäller generellt för behandling av personuppgifter. Samtidigt antogs ett direktiv om skydd för

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet

personuppgifter på det brottsbekämpande området.² Genom de nya regelverken moderniserades reglerna i det tidigare dataskyddsdirektivet från 1995. Syftet med den s.k. dataskyddsreformen var också att få till stånd en mer enhetlig tillämpning av dataskyddet inom EU.

Dataskyddsförordningen trädde i kraft den 25 maj 2018 och utgör sedan dess den generella regleringen av personuppgiftsbehandlingen inom EU. Förordningen innehåller många bestämmelser som är hämtade från det tidigare dataskyddsdirektivet men även flera ändringar och nyheter, t.ex. rätten att bli glömd, dataportabilitet, skyldighet att anmäla en personuppgiftsincident och skyldighet för den personuppgiftsansvarige att göra en konsekvensbedömning när det gäller dataskydd innan en riskfylld behandling påbörjas. Därutöver medför förordningen en skyldighet för dataskyddsmyndigheterna inom EU att samarbeta med varandra. Vid fall av s.k. gränsöverskridande behandlingar ska dessutom Europeiska dataskyddsstyrelsen kunna ta beslut som är bindande för de nationella dataskyddsmyndigheterna.

Förordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna men innehåller många bestämmelser som förutsätter eller ger utrymme för kompletterande nationella bestämmelser av olika slag. I Sverige finns sådana bestämmelser huvudsakligen i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen). Dataskyddslagen är subsidiär i förhållande till andra lagar eller förordningar och möjliggör därmed avvikande bestämmelser i registerförfattningar. I dataskyddslagen förtydligas bl.a. under vilka förutsättningar vissa personuppgifter får behandlas med stöd av dataskyddsförordningen. Dataskyddslagen innehåller också vissa bestämmelser om begränsning av de registrerades rättigheter samt om skadestånd och överklagande av beslut. I lagen anges även att dataskyddsförordningen och dataskyddslagen inte ska tillämpas om det skulle strida mot tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

EU:s nya dataskyddsdirektiv har genomförts i svensk rätt i huvudsak genom brottsdatalagen (2018:1177). Lagen är en ramlag som är generellt tillämplig inom det område som direktivet reglerar, i huvudsak behandling av personuppgifter i verksamhet för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder. Lagen är subsidiär i förhållande till andra lagar och förordningar, vilket möjliggör avvikande bestämmelser i registerförfattningar. Det har också införts nya lagar om personuppgiftsbehandling på brottsdatalagens område för bl.a. Polismyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket, åklagarväsendet, domstolarna och Kriminalvården. Lagarna gäller utöver brottsdatalagen och innehåller bestämmelser som innebär preciseringar, undantag eller avvikelser

av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF.

från den lagen. I regeringens proposition 2025/26:88 Framtidens dataskydd vid Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten, som överlämnades till riksdagen i december 2025, föreslår regeringen att de registerlagar som i dag tillämpas av de angivna myndigheterna ska ersättas med var sin ny lag om personuppgiftsbehandling.

Integritetsskyddsmyndigheten är tillsynsmyndighet i Sverige enligt bl.a. dataskyddsförordningen och dataskyddslagen.

Sedan 2018 gäller även en förordning som reglerar EU-institutionernas behandling av personuppgifter.³

Inom EU finns också ett antal lagstiftningsakter som gäller dataskydd vid elektronisk kommunikation, bl.a. det s.k. e-dataskyddsdirektivet⁴ och direktivet om inrättandet av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation.⁵

Den 19 november 2025 lämnade EU-kommissionen förslag på vissa regelförenklingar inom det digitala området (COM(2025) 836 och COM(2025) 837). Det s.k. digitala lagstiftningspaketet, Omnibus VII, innefattar förslag på två förordningar med ändringar i flera rättsakter, bl.a. i EU:s dataskyddsförordning. Ändringarna syftar dels till att klargöra vissa nyckelbegrepp, dels till att underlätta efterlevnad. Bakgrunden till förslaget är att ett flertal EU-rättsakter som rör data har tillkommit de senaste åren, vilket har bidragit till ett komplext regelverk med regler som överlappar varandra. Förenklingsåtgärder föreslås bl.a. för att bättre uppfylla syftet med reglerna. Andra rättsakter som berörs är bl.a. e-dataskyddsdirektivet.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG.

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation).

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (omarbetning). Se även prop. 2021/22:136 Genomförande av direktivet om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation, bet. 2021/22:TU17 och rskr. 2021/22:302.

Utskottets överväganden

Informationsutbyte mellan myndigheter och kommuner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att göra en översyn av sekretesslagstiftningen i syfte att stärka samverkan mellan statliga myndigheter och kommuner samt komma till rätta med arbetslivskriminalitet, fusk och annan brottslighet.

Jämför reservation 1 (S).

Motionerna

Mikael Damberg m.fl. (S) begär i kommittémotion 2025/26:3560 yrkande 9 ett tillkännagivande till regeringen om att göra en översyn av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, i syfte att stärka samverkan mellan statliga myndigheter och kommunerna. Motionärerna menar att välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet skulle kunna förhindras i större utsträckning om myndigheter och kommuner fick ökade möjligheter att samverka. Motionärerna noterar att den nya lagen (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet ger ökade möjligheter att dela information för att kunna förhindra välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet.

I kommittémotion 2025/26:3652 yrkande 17 begär Aylin Nouri m.fl. (S) ett tillkännagivande till regeringen om att göra en genomgripande översyn av sekretesslagstiftningen som gör det möjligt att komma till rätta med arbetslivskriminalitet, fusk med bidragssystem och annan brottslighet. Motionärerna anför att offentliga system som innehåller personuppgifter måste skyddas mot brottsligt utnyttjande och att det är viktigt med en balans mellan sekretess, integritetsskydd och brottsbekämpning. Motionärerna konstaterar att det har införts en sekretessbrytande bestämmelse för att effektivisera kampen mot organiserad brottslighet, men att det finns utmaningar med den befintliga sekretesslagstiftningen på flera områden som är svåra att lösa med avgränsade åtgärder.

Gällande ordning

Offentlighets- och sekretesslagen

Om en uppgift omfattas av sekretess gäller sekretessen enligt 8 kap. 1 § OSL som huvudregel också i förhållande till andra myndigheter. Enligt 8 kap. 2 § OSL gäller sekretessen också mellan verksamhetsgrenar inom en myndighet

som är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra. Undantag görs i särskilda fall genom s.k. sekretessbrytande bestämmelser, i vilka det regleras att sekretess inte hindrar att vissa uppgifter lämnas till vissa myndigheter eller verksamhetsgrenar.

Vissa generellt utformade sekretessbrytande bestämmelser finns i 10 kap. OSL. Av dessa följer bl.a. att sekretess till skydd för en enskild inte hindrar att uppgiften lämnas ut om den enskilde samtycker till det och att sekretess inte hindrar att en uppgift lämnas till en enskild eller en annan myndighet om det behövs för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet (10 kap. 1 och 2 §§). Misstänkta personer och andra parter i domstolars eller andra myndigheters ärenden har också som huvudregel rätt att ta del av handlingar i målet eller ärendet, s.k. partsinsyn (10 kap. 3 § OSL). Den enskilde kan också som huvudregel enligt 12 kap. 2 § OSL helt eller delvis häva den sekretess som gäller till skydd för honom eller henne.

En ny sekretessbrytande bestämmelse trädde i kraft den 1 december 2025 (prop. 2024/25:180, bet. 2025/26:KU6, rskr. 2025/26:24). Bestämmelsen finns i 10 kap. 15 a § OSL. Den innebär att sekretess till skydd för en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden enligt 21–40 kap. OSL inte hindrar att en uppgift lämnas till en annan myndighet, om det behövs för vissa syften som anges särskilt i bestämmelsen, såsom att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet samt utreda brott. Uppgifter får också lämnas mellan myndigheter om det behövs för att förebygga eller förhindra felaktiga utbetalningar av ekonomiska förmåner och stöd m.m. samt för att upptäcka eller utreda felaktiga utbetalningar av sådana förmåner och stöd. Vidare får uppgifter lämnas ut om det behövs för att förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda fusk och överträdelser av regler, villkor i beslut eller avtal. En uppgift får inte lämnas om övervägande skäl talar för att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut. Viss sekretess inom hälso- och sjukvården och inom socialtjänstens verksamhet undantas från regleringen i 10 kap. 15 a § OSL.

I förarbetena till den nya bestämmelsen anför regeringen att det är ytterst viktigt att myndigheter kan samarbeta för att olika former av fusk, överträdelser och brottslighet ska kunna motverkas genom att förebyggas, förhindras, upptäckas eller utredas (prop. 2024/25:180 s. 12 f.). I det arbetet är frågan om ett effektivt informationsutbyte mellan myndigheter central. Regeringen konstaterar att flera lagstiftningsåtgärder har vidtagits för att öka möjligheterna till informationsutbyte mellan myndigheter i syfte att bl.a. hindra felaktiga utbetalningar och motverka brottslighet, men att lagändringarna är begränsade till uppgiftslämnande mellan vissa myndigheter och aktörer samt för vissa avgränsade behov. Regeringen anser att sådana åtgärder behövs i förhållande till alla myndigheter, och en åtgärd är att genom ändringar i sekretessregleringen se till att myndigheterna får förbättrade möjligheter att utbyta information som de behöver för att fullgöra sina uppdrag.

Utöver bestämmelsen i 10 kap. 15 a § OSL innehåller 10 kap. OSL andra sekretessbrytande bestämmelser i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka

brottslig verksamhet. Sekretess hindrar t.ex. inte att hälso- och sjukvården och socialtjänsten under vissa förhållanden lämnar uppgifter om enskilda till bl.a. polisen i brottsförebyggande syfte. Den 1 april 2025 trädde vissa ändringar i kraft i syfte att ge hälso- och sjukvården och socialtjänsten utökade möjligheter att lämna uppgifter till brottsbekämpningen (prop. 2024/25:65, bet. 2024/25:JuU9, rskr. 2024/25:148).

Uppgifter om personer under 21 år kan under vissa angivna förutsättningar lämnas av socialtjänsten om det på grund av konkreta omständigheter finns risk för att han eller hon kommer att utöva brottslig verksamhet (10 kap. 18 a § OSL). Uppgifter om enskilda kan också under vissa angivna förutsättningar lämnas av hälso- och sjukvården eller socialtjänsten till polisen för att förhindra terroristbrottslighet eller brott mot Sveriges säkerhet och om det finns misstankar om begången terroristbrottslighet (10 kap. 18 b och 22 a §§ OSL). Inte heller hindrar sekretess att en uppgift lämnas till en enskild eller en myndighet enligt 4 a kap. 3 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (10 kap. 5 c § OSL). Den s.k. förundersöknings-sekretessen hindrar vidare inte att polisen under vissa förutsättningar lämnar uppgifter till en kommunal myndighet inom socialtjänsten, om uppgiften kan antas bidra till att förebygga terroristbrottslighet (35 kap. 10 c § OSL).

Uppgifter kan också utan hinder av sekretess i vissa fall lämnas till bl.a. polisen av hälso- och sjukvården samt av socialtjänsten för att förhindra eller avbryta vissa brott (10 kap. 19 § OSL) och av socialtjänsten för omedelbara polisiära ingripanden mot personer under 18 år (10 kap. 20 § OSL).

Utöver de sekretessbrytande bestämmelser som gäller terroristbrottslighet och brott mot Sveriges säkerhet finns bestämmelser om att uppgifter utan hinder av sekretess kan lämnas av hälso- och sjukvården samt av socialtjänsten till bl.a. polisen vid misstankar om vissa brott begångna mot unga (10 kap. 21 och 22 §§ OSL) och vid misstankar om vissa brott i övrigt (10 kap. 23 och 24 §§ OSL).

Den nya sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. 15 a § OSL är inte subsidiär i förhållande till annan reglering om sekretessgenombrott eller uppgiftsskyldighet (prop. 2024/25:180 s. 69 f.). En myndighet kan alltså välja att direkt tillämpa 10 kap. 15 a § OSL i stället för mer specifika och avgränsade bestämmelser.

Sekretess hindrar inte att uppgifter lämnas till en annan myndighet om en uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning (10 kap. 28 § OSL). Det finns flera lagar och förordningar med enskilda bestämmelser om uppgiftsskyldighet. Därutöver finns särskilda lagar om uppgiftsskyldighet, t.ex. lagen (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet (se nedan i detta avsnitt).

Enligt generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL får en sekretessbelagd uppgift alltid lämnas till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Detta

gäller emellertid inte uppgifter som omfattas av sekretess i bl.a. hälso- och sjukvården samt i socialtjänsten (10 kap. 27 § andra stycket OSL).

Lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

Lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen gäller sådana bidrag och ersättningar som beslutas av bl.a. Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten eller en kommun och betalas ut till en enskild person. Underrättelseskyldighet gäller för ett antal uppräknade myndigheter, bl.a. Migrationsverket, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket, Utbetalningsmyndigheten och kommunerna. Om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd har beslutats, betalats ut eller tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp, ska underrättelse om detta lämnas till den myndighet eller organisation som har fattat beslutet.

Sedan den 1 januari 2026 omfattas även regionerna av underrättelseskyldigheten (prop. 2024/25:187, bet. 2025/26:FiU12, rskr. 2025/26:56).

Lagen om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet

Enligt lagen (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet ska de myndigheter som regeringen bestämmer vid särskilt beslutad samverkan för att förebygga, förhindra eller upptäcka allvarlig eller omfattande organiserad brottslig verksamhet lämna information till varandra utan hinder av sekretess. Vilka myndigheter som omfattas av uppgiftsskyldigheten anges i förordningen (2016:775) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet.

Lagen om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet

Lagen om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet trädde i kraft den 1 juli 2024 (prop. 2023/24:85, bet. 2023/24:KU27, rskr. 2023/24:195). Lagen syftar till att bl.a. göra det enklare för berörda statliga myndigheter samt kommuner och arbetslöshetskassor att dela uppgifter som behövs för att säkerställa korrekta beslutsunderlag för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Om en aktör som omfattas av lagen förfogar över sådana uppgifter, och de behövs i en annan aktörs författningsreglerade verksamhet, ska uppgifterna som huvudregel lämnas ut både på begäran och på eget initiativ. Lagen förväntas leda till att de felaktiga utbetalningarna minskar samt bidra till att effektivisera arbetet mot arbetslivskriminalitet.

Lagen om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna

Lagen (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna trädde i kraft den 1 april 2025 (prop. 2024/25:65, bet. 2024/25:JuU9, rskr. 2024/25:148). Lagen ger ett antal statliga myndigheter samt kommuner, regioner och skolor en skyldighet att både på begäran och på eget initiativ lämna uppgifter till Polismyndigheten och övriga brottsbekämpande myndigheter. Syftet är att ge de brottsbekämpande myndigheterna ökad tillgång till information om t.ex. begångna brott, misstänkta brottsupplägg och individer med koppling till kriminalitet och därmed bättre förutsättningar att trycka tillbaka brottsligheten. Uppgifter som omfattas av sekretess inom bl.a. hälso- och sjukvårdens verksamhet samt socialtjänstens verksamhet undantas från uppgiftsskyldigheten. Lagen förväntas få positiva konsekvenser för de brottsbekämpande myndigheternas förmåga att förebygga och bekämpa brott.

Lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar av statligt företagsstöd

Lagen (2025:1268) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar av statligt företagsstöd trädde i kraft den 1 januari 2026 (prop. 2024/25:187, bet. 2025/26:FiU12, rskr. 2025/26:56). Lagen innehåller bestämmelser om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar av statligt företagsstöd. Underrättelseskyldighet gäller för de statliga myndigheter och enskilda organ som beslutar om statligt företagsstöd samt Kronofogdemyndigheten. Underrättelseskyldigheten gäller inte i Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet eller för uppgifter som omfattas av hälso- och sjukvårdssekretess. En underrättelse ska lämnas bl.a. om det finns anledning att anta att ett statligt företagsstöd har beslutats, betalats ut eller tillgodosåknats felaktigt eller med ett för högt belopp.

Utbetalningsmyndigheten

Den 1 januari 2024 inledde en ny myndighet, Utbetalningsmyndigheten, sin verksamhet. I lagen (2023:455) om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar finns bestämmelser om Utbetalningsmyndighetens granskningar i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Lagen (2023:456) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten innehåller bestämmelser om skyldigheter för statliga myndigheter och andra aktörer att i vissa fall lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten. Den 1 mars 2025 trädde vissa ändringar i den sistnämnda lagen i kraft (prop. 2024/25:45, bet. 2024/25:FiU19, rskr. 2024/25:133). Ändringarna innebär bl.a. att de uppgiftsskyldigheter som regleras i lagen kompletteras i vissa avseenden för att Utbetalningsmyndigheten ska kunna utföra sin verksamhet med dataanalyser och urval samt granskningar på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Utbetalningsmyndighetens uppgifter anges närmare i förordningen (2023:461) med instruktion för Utbetalningsmyndigheten. Myndigheten ska förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Myndigheten ska bl.a. göra dataanalyser och urval, genomföra inledande och fördjupade granskningar enligt lagen om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar och administrera ett system med transaktionskonto enligt lagen (2023:454) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten. Myndigheten ska också delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten.

Den 1 januari 2026 övertog Utbetalningsmyndigheten Ekonomistyrningsverkets⁶ uppgifter enligt förordningen (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen. Enligt förordningen ska Utbetalningsmyndigheten bl.a. stödja de utbetalande myndigheterna – Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Migrationsverket och Pensionsmyndigheten – i deras arbete för att förhindra felaktiga utbetalningar. Med felaktiga utbetalningar avses sådana utbetalningar från välfärdssystemen som sker trots att villkoren för att ta del av ersättningen inte är uppfyllda. Utbetalningsmyndigheten ska senast den 15 april varje år för regeringen redovisa en samlad analys av i vilken utsträckning de felaktiga utbetalningarna från välfärdssystemen och den brottslighet som riktas mot dessa system har minskat. Vidare ska Utbetalningsmyndigheten senast den 15 september varje år för regeringen föreslå vilka åtgärder som bör vidtas i syfte att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen. Senast den 1 mars vart fjärde år, med start 2027, ska Utbetalningsmyndigheten för regeringen redovisa en fördjupad lägesbeskrivning.

Redovisningsskyldigheten enligt förordningen om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen gällde tidigare för Ekonomistyrningsverket som i september 2025 lämnade rapporten Säkerställ korrekta utbetalningar från välfärdssystemen – förslag på åtgärder 2025 (ESV 2025:25). I rapporten betonas att tidigare förslag som inte har genomförts fullt ut fortfarande är aktuella, bl.a. förslaget om att förbättra förutsättningarna för informationsutbyte genom att utreda en ny sekretesslag där huvudregeln är offentlighet när uppgifter delas mellan myndigheter eller mellan olika verksamheter inom en myndighet.

Pågående arbete

Utredningen om förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter (Ju 2023:22)

Regeringen beslutade den 19 oktober 2023 att ge en särskild utredare i uppdrag att överväga och föreslå förbättrade möjligheter att utbyta information om

⁶ Den 1 januari 2026 inordnades Statskontorets verksamhet i Ekonomistyrningsverket, som samtidigt bytte namn till Statskontoret.

enskilda inom och mellan myndigheter och andra organ som enligt offentlighets- och sekretesslagen jämföras med myndigheter. Uppdraget avsåg bl.a. att

- analysera och ta ställning till hur behovet av att utbyta offentlig information kan tillgodoses
- särskilt överväga och lämna förslag på en bestämmelse som i större utsträckning gör det möjligt att på eget initiativ lämna ut offentliga uppgifter till en annan myndighet
- göra en översyn, i den utsträckning det behövs, av myndigheternas registerförfattningar.

Utredningen, som antog namnet Utredningen om förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter (Ju 2023:22), överlämnade sitt slutbetänkande Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – några anslutande frågor (SOU 2025:45) i april 2025.⁷ I slutbetänkandet föreslås bl.a. att det ska införas en ny generell bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen som innebär att myndigheter på eget initiativ ska kunna lämna uppgifter som inte är sekretessbelagda till andra myndigheter om uppgiften kan antas vara av betydelse för att den utlämnande eller den mottagande myndigheten ska kunna fullgöra sin författningsreglerade verksamhet. För att åstadkomma en enklare, mer enhetlig och mer lättillämpad reglering av myndigheters informationsutbyte föreslås också kompletterande bestämmelser inom ramen för data-skyddsregleringen.

Slutbetänkandet har remissbehandlats och bereds inom Regeringskansliet. Av regeringens propositionsförteckning för våren 2026 framgår att regeringen avser att överlämna en proposition till riksdagen under våren 2026.

Skolsäkerhetsutredningen (U 2022:04)

Regeringen beslutade den 22 juni 2022 kommittédirektivet Säkerheten i skolan ska förbättras (dir. 2022:86).

Den 9 februari 2023 fick utredningen ett tilläggsdirektiv (dir. 2023:22). Genom ytterligare ett tilläggsdirektiv som beslutades den 10 augusti 2023 (dir. 2023:120) utvidgades uppdraget till att gälla förutsättningar för uppgiftsutbyte. Enligt detta tilläggsdirektiv skulle utredaren

- kartlägga och analysera vilka uppgifter som kan behöva utbytas mellan skola, socialtjänst och brottsbekämpande myndigheter i brottsförebyggande syfte och föreslå författningsändringar som medför att sådana uppgifter kan utbytas
- analysera och ta ställning till om det finns behov av andra åtgärder för att underlätta nödvändig informationsdelning mellan skola, socialtjänst och

⁷ Utredningens delbetänkande Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – Behov och föreslagna förändringar (SOU 2024:63) har behandlats av regeringen i proposition 2024/25:180 Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – En ny sekretessbrytande bestämmelse. Riksdagen antog regeringens förslag (bet. 2025/26:KU6, rskr. 2025/26:24).

brottsbekämpande myndigheter i brottförebyggande syfte och vid behov lämna sådana förslag

- bedöma om förslagen är proportionerliga och ändamålsenliga
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Genom ytterligare ett tilläggsdirektiv som beslutades den 18 januari 2024 (dir. 2024:7) utvidgades uppdraget, och utredningstiden förlängdes till den 20 december 2024. Enligt detta tilläggsdirektiv skulle utredaren även

- kartlägga och analysera vilka uppgifter som kan behöva utbytas mellan skolor i brottförebyggande syfte och vid behov lämna förslag som medför att sådana uppgifter kan utbytas
- bedöma om förslagen är proportionerliga och ändamålsenliga
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Skolsäkerhetsutredningen har överlämnat två delbetänkanden till regeringen: Samhället mot skolattacker (SOU 2023:28) och Skolor mot brott (SOU 2024:17). Vidare har utredningen överlämnat slutbetänkandet Ökat uppgiftsutbyte i det brottförebyggande arbetet – skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87). Förslagen i delbetänkandena har omhändertagits genom lag- och förordningsändringar. Förslagen i slutbetänkandet behandlas i lagrådsremissen Överlämnande av uppgifter mellan skolor i brottförebyggande syfte som beslutades av regeringen den 22 januari 2026. Lagrådsremissen innehåller bl.a. förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som innebär att det ska införas en uppgiftsskyldighet och informationsskyldighet för skolor när en elev byter skola. Vidare föreslås en komplettering av regleringen i skollagen om behandling av personuppgifter.

Av regeringens propositionsförteckning för våren 2026 framgår att regeringen avser att överlämna en proposition till riksdagen under våren 2026.

Produktivitetskommissionen (Fi 2023:03)

Regeringen beslutade den 20 april 2023 att tillsätta en kommitté med uppdrag att analysera vilka faktorer som påverkar produktivitetstillväxten och lämna förslag för att höja produktivitetstillväxten i näringslivet samt öka produktiviteten i den offentliga sektorn i Sverige (dir. 2023:58). Syftet är att uppnå en högre tillväxt och en mer kostnadseffektiv offentlig sektor. Kommittén gavs namnet Produktivitetskommissionen (Fi 2023:03).

Kommissionen överlämnade delbetänkandet Goda möjligheter till ökat välbefinnande i april 2024 (SOU 2024:29). I september 2025 överlämnade kommissionen slutbetänkandet Fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96). Kommissionen gör i slutbetänkandet bedömningen att möjligheterna för kommuner, regioner och myndigheter att dela information sinsemellan bör förbättras samt att rättsvårdande myndigheter i större utsträckning bör få lämna information och underrättelser till kommuner, regioner och myndigheter när sådan information bedöms vara användbar. Kommissionen bedömer

också att offentlighets- och sekretesslagen ska utformas omvänt så att informationsutbyte som huvudregel ska vara tillåtet mellan myndigheter.

Betänkandena har remissbehandlats och bereds inom Regeringskansliet.

AI-kommissionen (Fi 2023:11)

Regeringen beslutade den 7 december 2023 att tillsätta en kommitté med uppdrag att identifiera behov av och lämna förslag på åtgärder som kan bidra till att stärka utvecklingen och användningen av artificiell intelligens (AI) i Sverige på ett hållbart och säkert sätt (dir. 2023:164, Fi 2023:11). Kommittén, som antog namnet AI-kommissionen, överlämnade i november 2024 rapporten AI-kommissionens Färdplan för Sverige. I februari 2025 överlämnade kommissionen sitt slutbetänkande AI-kommissionens Färdplan för Sverige (SOU 2025:12).

I rapporten föreslår AI-kommissionen bl.a. att regeringen bör utreda möjligheten att ändra logiken för offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser, så att huvudregeln är att det inte råder sekretess till skydd för den enskilda mellan myndigheter och mellan självständiga verksamhetsgrenar inom en myndighet. Enligt kommissionen bör regeringen också klargöra vilken slags sekretess till skydd för enskilda som ska kvarstå.

Rapporten och slutbetänkandet har remissbehandlats och bereds inom Regeringskansliet.

Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet

Regeringen har beslutat att en särskild utredare dels ska analysera de rättsliga förutsättningarna för kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet, dels ska lämna flera alternativa författningsförslag om en sådan anslutning (dir. 2023:63, Fi 2023:04). Syftet med utredningen är att motverka felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott. Utredningen överlämnade sitt betänkande Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20) i februari 2025. Förslagen i betänkandet behandlas i lagrådsremissen Förbättrade förutsättningar för kommuner att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen, som beslutades av regeringen den 29 januari 2026. I lagrådsremissen föreslår regeringen att kommuners utbetalningar av ekonomiska förmåner till en enskild person och ekonomiska stöd som avser en enskild person ska kunna bli föremål för Utbetalningsmyndighetens dataanalys och granskning. För att detta ska vara möjligt föreslås bl.a. att kommuner ska vara skyldiga att lämna sådana uppgifter som behövs för myndighetens dataanalyser och urval. Förslagen syftar till att förbättra förutsättningarna för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och förhindra ekonomisk brottslighet. Av regeringens propositionsförteckning för våren 2026 framgår att regeringen avser att överlämna en proposition till riksdagen under våren 2026.

Utbetalningsmyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att förbereda arbetet med att ansluta vissa kommunala utbetalningar till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (Fi2025/02034). Myndigheten ska särskilt förbereda sitt arbete mot felaktiga utbetalningar, och brottslighet kopplad till sådana utbetalningar, som enskilda kommuner har svårt att upptäcka var för sig eller tillsammans. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2026.

Utredningen om att motverka felaktiga utbetalningar till företag och civilsamhälle (Fi 2025:06)

Regeringen beslutade den 12 juni 2025 att tillsätta en särskild utredare som ska ta ställning till vilka statliga utbetalningar som skulle kunna anslutas till Utbetalningsmyndighetens verksamhet utöver de som omfattas i dag samt om det bör vidtas andra åtgärder för att säkerställa korrekta statliga utbetalningar (dir 2025:60). Syftet är att stärka arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar. Utredningen ska bl.a. analysera och föreslå vilka statliga utbetalningar till organisationer i civilsamhället och företag som det skulle vara ändamålsenligt och kostnadseffektivt att ansluta till Utbetalningsmyndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet. Utredningen, som tagit namnet Utredningen om att motverka felaktiga utbetalningar till företag och civilsamhälle (Fi 2025:06), ska redovisa sitt uppdrag senast den 11 juni 2027.

Uppdrag att studera felaktiga utbetalningar av vissa ersättningar

Regeringen beslutade den 5 december 2024 att ge flera myndigheter i uppdrag att kartlägga omfattningen av felaktiga utbetalningar och vad dessa fel beror på (dnr Fi2024/01861, Fi2024/02405). Uppdraget är en del i regeringens arbete med att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Enligt uppdraget ska Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Migrationsverket och Pensionsmyndigheten studera omfattningen av felaktiga utbetalningar och vad de beror på. Det gäller bl.a. ersättningarna föräldrapenning, studiemedel och nystartsjobb. Myndigheterna ska senast den 5 oktober 2026 redovisa uppdraget till Ekonomistyrningsverket och regeringen. Ekonomistyrningsverket ska samordna myndigheternas arbete.

Utbetalningsmyndigheten övertog den 1 januari 2026 Ekonomistyrningsverkets⁸ uppgifter enligt förordningen (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen.

Budgetpropositionen för 2026

Regeringen anför i budgetpropositionen för 2026 att regeringens arbete mot felaktiga utbetalningar och brottslighet riktad mot välfärdssystemen har stärkts och hänvisar till det arbete som pågår (prop. 2025/26:1 utg.omr. 2 s. 124 f.).

⁸ Den 1 januari 2026 inordnades Statskontorets verksamhet i Ekonomistyrningsverket, som samtidigt bytte namn till Statskontoret.

Utöver de lagändringar och utredningar som redan nämnts ovan hänvisar regeringen till lagändringar som trädde i kraft i januari 2025 och som syftar till att stärka kontrollen av föräldrapenningförmåner (prop. 2024/25:36, bet. 2024/25:SfU9, rskr. 2024/25:97). En annan proposition som nämns är Ett effektivt straffrättsligt skydd för statliga stöd till företag (prop. 2024/25:187). Propositionen innehåller bl.a. förslag om en ny straffrättslig reglering som omfattar statliga företagsstöd.

Regeringen nämner också propositionen Bättre verktyg för kontroll – uppgiftslämning inom socialförsäkringen och ekonomiskt bistånd (prop. 2024/25:179) som innehåller förslag om bättre verktyg för kontroll inom socialförsäkringen och ekonomiskt bistånd genom utökade utredningsbefogenheter och uppgiftsskyldigheter. Syftet är att ge Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och kommunernas socialnämnder bättre förutsättningar att fatta korrekta beslut och förhindra felaktiga utbetalningar.

Vidare hänvisas till att regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att utreda vilka åtgärder som bör vidtas för att förhindra brottslighet inom assistansersättningen (dir. 2025:40). Därtill har regeringen gett en särskild utredare i uppdrag att utreda vilka insatser som behövs för att stärka patient-säkerheten och motverka välfärdsbrottslighet inom hälso- och sjukvården (dir. 2025:41).

Regeringen nämner också Statskontorets uppdrag att kartlägga och analysera hur vissa reformer har förändrat myndigheternas arbete och samarbete mot felaktiga utbetalningar (Fi2024/02051). Ett flertal myndigheter har också fått i uppdrag att gemensamt kraftsamla mot organiserad brottslighet och den kriminella ekonomin i välfärden (S2025/01085).

Regeringen hänvisar även till vidtagna åtgärder med anledning av Ekonomistyrningsverkets rapport 2024 med förslag på åtgärder som syftar till att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen (ESV 2024:43), bl.a. lagen om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna som trädde i kraft den 1 april 2025. Regeringen avser inte att vidta några ytterligare åtgärder med anledning av rapporten, men rapporten kommer att vara ett värdefullt underlag inför det fortsatta arbetet på området.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade våren 2021 ett antal motioner med samma eller liknande innehåll (bet. 2020/21:KU19). Utskottet anförde då följande. Att sekretess gäller mellan myndigheter och mellan självständiga verksamhetsgrenar inom en myndighet motiveras av skyddet för den enskildes integritet. Ett samarbete mellan myndigheter kan emellertid i många situationer vara nödvändigt, exempelvis för att värna den enskildes rättssäkerhet eller hälsa eller för att bekämpa brott. För att ett sådant samarbete inte ska omöjliggöras finns det genom ett stort antal sekretessbrytande bestämmelser redan i dag möjligheter till informationsutbyte mellan och inom myndigheter. Utskottet ansåg mot

denna bakgrund att det inte fanns skäl för riksdagen att ta sådana initiativ som efterfrågades i motionerna. Motionsyrkandena avstyrktes.

Utskottet har tidigare också avstyrkt motioner om informationsutbyte mellan exempelvis socialtjänsten och polisen med motiveringen att det saknades anledning att föreslå sådana tillkännagivanden som efterfrågades i motionerna (bet. 2016/17:KU15, bet. 2017/18:KU38 och bet. 2018/19:KU26).

Våren 2022 konstaterade utskottet, vid behandlingen av motsvarande motionsyrkanden, att det pågick visst arbete inom Regeringskansliet som syftade till att se över möjligheterna till informationsutbyte mellan myndigheter (bet. 2021/22:KU28). Utskottet vidhöll sitt tidigare ställningstagande att det saknades skäl att ta sådana initiativ som efterfrågades. Motionsyrkandena avstyrktes. Även våren 2023 avstyrkte utskottet motsvarande motionsyrkanden med i huvudsak samma motivering (bet. 2022/23:KU25). Utskottet konstaterade härutöver att det pågick ett flertal utrednings- och beredningsarbeten i frågor som rörde informationsutbyte och anmälningsskyldighet mellan myndigheter och att regeringen hade aviserat åtgärder för att minska felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet, bl.a. genom att bilda en ny myndighet. Utskottet anförde att vikten av det fortsatta skyddet för den enskildes personliga integritet också betonades i dessa arbeten och att det pågående arbetet inte borde föregripas.

Likalydande motionsyrkanden behandlades även våren 2025 och utskottet noterade att det hade vidtagits åtgärder i arbetet mot felaktiga utbetalningar och brottslighet riktad mot välfärdssystemen, bl.a. genom införandet av olika lagändringar och inrättandet av Utbetalningsmyndigheten (bet. 2024/25:KU7). Vidare konstaterade utskottet att det pågick ett flertal utrednings- och beredningsarbeten i frågor som rörde informationsutbyte och anmälningsskyldighet mellan myndigheter. Utskottet ville inte föregripa resultatet av det pågående arbetet och fann inte skäl att ta sådana initiativ som efterfrågades i motionsyrkandena som avstyrktes. Socialdemokraterna och Centerpartiet reserverade sig.

Utskottet behandlade hösten 2025 regeringens proposition Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – en ny sekretessbrytande bestämmelse (prop. 2024/25:180) i betänkande 2025/26:KU6. Utskottet uttalade att det är ytterst viktigt att myndigheter kan samarbeta för att motverka olika former av fusk, överträdelser och brottslighet. I arbetet med att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda olika former av brott och oegentligheter är möjligheten till ett effektivt informationsutbyte mellan myndigheterna central. Utskottet delade regeringens bedömning att myndigheterna bör få förbättrade möjligheter att utbyta information som de behöver för att fullgöra sina uppdrag. Utskottet ställde sig sammantaget bakom regeringens överväganden och förslag till ändringar i offentlighets- och sekretesslagen. Vänsterpartiet reserverade sig. Vid behandlingen av motionsyrkanden fann utskottet inte skäl att ta ett initiativ för att på andra sätt öka informationsutbytet mellan myndigheter eller ta initiativ till en samlad översyn av hur lagförslagen inom det brottsbekämpande området påverkar den personliga integriteten. Utskottet förutsatte att

regeringen följer utvecklingen på området. Miljöpartiet respektive Socialdemokraterna och Miljöpartiet reserverade sig.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att det har vidtagits åtgärder i arbetet mot felaktiga utbetalningar och brottslighet riktad mot välfärdssystemen, bl.a. genom lagändringar med sekretessbrytande bestämmelser och inrättandet av Utbetalningsmyndigheten. Vidare konstaterar utskottet att det för närvarande pågår ett flertal utrednings- och beredningsarbeten i frågor som rör informationsutbyte och uppgiftsskyldighet mellan myndigheter. Utskottet vill inte föregripa resultatet av det pågående arbetet och finner inte skäl att ta initiativ till en översyn av sekretesslagstiftningen som efterfrågas i motionsyrkandena. Motionsyrkandena avstyrks.

Skydd av känsliga personuppgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om minskad offentlighet för känsliga personuppgifter, möjligheterna för kommersiella databaser att publicera persondata och offentlighetsprincipens kärna.

Motionerna

Jessica Stegrud (SD) begär i motion 2025/26:3715 ett tillkännagivande till regeringen om att ytterligare skydda privatpersoners känsliga uppgifter från offentligheten. Enligt motionären är tanken med offentlighetsprincipen god men det finns inte någon anledning till att den ska vara så omfattande som den är i dag. Det svenska systemet bör i stället anpassas till vad som gäller i Norge och Danmark. Det skulle enligt motionären vara ett sätt att fortsätta med ett transparent system samtidigt som samhällsutvecklingen följs och hänsyn till ett ökat behov av individuell integritet tas. Att folkbokföringsuppgifter normalt sett är offentliga innebär ett begränsat integritetsskydd.

I motion 2025/26:3401 begär Lars Püss (M) tillkännagivanden till regeringen om att minska offentligheten för känsliga personuppgifter såsom adresser, inkomster och bouppteckningar som i dag är offentliga (yrkande 1), om att se över nuvarande möjligheter för kommersiella databaser att publicera persondata, inte enbart via yttrandefrihetsgrundlagen utan med särskilt integritetsskyddande lagstiftning (yrkande 3), och om att se över möjligheten att bevara offentlighetsprincipens kärna – transparens och ansvar – men balansera det mot individens integritet i en digital tid (yrkande 4). Motionären framhåller att Sverige länge har försvarat en stark offentlighetsprincip men anser att utvecklingen har gått för långt, särskilt när det gäller lagligt offentliggörande av känsliga personuppgifter. Det råder ett växande missnöje

över att folkbokföringsadresser, bouppteckningar och inkomstuppgifter är öppet tillgängliga. Enligt motionären måste transparensen inom statsförvaltningen kombineras med ett starkare skydd för enskildas privata liv i en alltmer digital och uppkopplad verklighet. Motionären anser att en reformerad offentlighetsprincip bör möjliggöra sekretessmarkering av adresser för fler än de som lever under direkt hot, reglera kommersiella aktörers publicering av persondata och ge myndigheter bättre verktyg för att göra sekretessprövningar.

Gällande ordning

Offentlighetsprincipen och EU:s dataskyddsförordning

Offentlighetsprincipen innebär att allmänheten och massmedierna ska ha insyn i den offentliga förvaltningen hos staten och kommunerna och i viss enskilt bedriven verksamhet som innefattar offentliga förvaltningsuppgifter. Offentlighetsprincipen kommer till uttryck på olika sätt, exempelvis genom yttrande- och meddelarfrihet för tjänstemän, genom domstolsoffentlighet och genom offentlighet vid beslutande församlingars sammanträden. När det mer allmänt talas om offentlighetsprincipen åsyftas ofta i första hand reglerna om allmänna handlingars offentlighet i tryckfrihetsförordningen (TF).

Offentlighetsprincipen anses vara en hörnsten i Sveriges demokratiska statsskick. Av 2 kap. 1 § TF följer att var och en ska ha rätt att ta del av allmänna handlingar. Syftet med rätten att ta del av allmänna handlingar är, som det uttrycks i 2 kap. 1 § TF, att främja ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning. Genom tillgången till allmänna handlingar underlättas en fri åsiktsbildning, en fri och på fakta grundad debatt i skilda samhällsfrågor och en medborgerlig kontroll av den offentliga maktutövningen.

Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § TF begränsas endast om det krävs med hänsyn till vissa intressen, bl.a. skyddet för en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Varje inskränkning i rätten att ta del av allmänna handlingar ska enligt tryckfrihetsförordningen anges noga i en särskild lag. Den särskilda lag som avses är offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL. Kompletterande bestämmelser till lagen finns i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).

Vid behandling av personuppgifter måste myndigheter följa flera regelverk. EU:s dataskyddsförordning utgör sedan 2018 den generella regleringen av behandling av personuppgifter inom EU. Dataskyddsförordningen kompletteras av lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) och av sektorsspecifika registerförfattningar. Dataskyddsreglerna grundar sig i bestämmelserna om skydd för privat- och familjeliv samt skyddet av enskildas personuppgifter. Myndigheter och företag är personuppgiftsansvariga för behandling av personuppgifter i den egna verksamheten.

Enligt dataskyddsförordningen måste varje behandling av personuppgifter vila på en rättslig grund (artikel 6.1). En sådan rättslig grund för behandling av personuppgifter kan exempelvis vara att den registrerade har lämnat sitt

samtycke till personuppgiftsbehandlingen för ett eller flera specifika ändamål eller att behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Dessutom gäller bl.a. att varje personuppgiftsbehandling måste utföras på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade samt att personuppgifterna ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och att de inte senare får behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål (artikel 5.1). Särskilda krav gäller för att behandling av s.k. känsliga personuppgifter ska vara tillåten (artikel 9). Till dessa hör uppgifter som avslöjar exempelvis ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening, uppgifter om hälsa och uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning. Behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål regleras också särskilt (artikel 10).

När det gäller nationella identifikationsnummer eller andra vedertagna sätt för identifiering får medlemsstaterna enligt dataskyddsförordningen närmare bestämma på vilka särskilda villkor sådana uppgifter får behandlas (artikel 87). Ett nationellt identifikationsnummer eller ett annat vedertaget sätt för identifiering ska i sådana fall endast användas med iakttagande av lämpliga skyddsåtgärder för de registrerades rättigheter och friheter enligt dataskyddsförordningen. Enligt 3 kap. 10 § dataskyddslagen gäller att personnummer och samordningsnummer får behandlas utan samtycke endast när det är klart motiverat med hänsyn till ändamålet med behandlingen, vikten av en säker identifiering eller något annat beaktansvärt skäl.

Dataskyddsförordningen hindrar inte att personuppgifter i allmänna handlingar lämnas ut för att myndigheter ska kunna uppfylla skyldigheten att lämna ut allmänna handlingar enligt offentlighetsprincipen (jfr artikel 86). Reglerna i dataskyddsförordningen måste dock följas om en myndighet t.ex. väljer att lämna ut allmänna handlingar digitalt och känsliga personuppgifter som lämnas ut på det sättet måste skyddas genom lämpliga säkerhetsåtgärder. Enligt 21 kap. 7 § OSL gäller sekretess för personuppgifter om det kan antas att den som begär ut personuppgifterna kommer att behandla dem på ett sätt som strider mot dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen.

Av 1 kap. 7 § dataskyddslagen följer att EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen inte ska tillämpas i den utsträckning det skulle strida mot tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen (se vidare nedan under rubriken Särskilt om s.k. söktjänster).

Offentlighets- och sekretesslagen

Bestämmelser om sekretess till skydd för uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden finns i 21–40 kap. OSL. Vissa bestämmelser tillämpas oavsett i vilket sammanhang uppgiften förekommer. Sådana bestämmelser finns i 21 kap. OSL. Som nämns ovan gäller sekretess enligt 21 kap. 7 § OSL för personuppgifter om det kan antas att den som begär ut

personuppgifterna kommer att behandla dem på ett sätt som strider mot dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen. Vidare finns bestämmelser om sekretess till skydd för uppgifter som rör förföljda personer. Sekretess gäller t.ex. enligt 21 kap. 3 § OSL bl.a. för uppgifter om en enskilds bostadsadress och telefonnummer om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lida annat allvarligt men om uppgiften röjs. I samma bestämmelse regleras också sekretessen för uppgifter om kopplingen mellan fingerade personuppgifter och den enskildes verkliga personuppgifter. Sekretess i mål eller ärenden vid domstol eller någon annan myndighet där en part har skyddad folkbokföring enligt folkbokföringslagen (1991:481) regleras i 21 kap. 3 a § OSL.

I 22 kap. OSL finns bestämmelser om sekretess till skydd för enskilda vid bl.a. folkbokföring. Uppgifter som registreras i folkbokföringen är som regel offentliga. Sekretess gäller dock för uppgifter om en enskilds personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs (22 kap. 1 § OSL). Bestämmelser om sekretess i ärenden om skyddad folkbokföring enligt folkbokföringslagen och i ärenden enligt lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter finns i 22 kap. 2–3 §§ OSL.

27 kap. OSL innehåller bestämmelser om sekretess till skydd för enskilda inom verksamhet som rör skatt m.m. Enligt 27 kap. 1 § OSL gäller sekretess i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Den s.k. skattesekretessen är absolut, vilket innebär att något skaderekvisit inte finns. Enligt 27 kap. 6 § OSL gäller sekretess inte för beslut varigenom skatt bestäms eller för beslut varigenom underlag för bestämmande av skatt fastställs.

Sekretessmarkering

En grundläggande regel om sekretessmarkering av allmänna handlingar finns i 2 kap. 20 § TF. Den innebär att bara sådana allmänna handlingar som är sekretessreglerade enligt offentlighets- och sekretesslagen eller enligt någon annan lag som den lagen hänvisar till får förses med en anteckning om att handlingarna inte får lämnas ut.

Kompletterande bestämmelser finns i 5 kap. 5 § OSL. Där föreskrivs att om det kan antas att en uppgift i en allmän handling inte får lämnas ut på grund av en bestämmelse om sekretess, får myndigheten markera detta genom att en särskild anteckning (sekretessmarkering) görs på handlingen eller, om handlingen är elektronisk, införs i handlingen eller i det datasystem där den elektroniska handlingen hanteras. Anteckningen ska ange tillämplig sekretessbestämmelse, datum då anteckningen gjordes och den myndighet som har gjort anteckningen.

En myndighets åtgärd att sekretessmarkera en handling utgör inte någon bindande bedömning av sekretessfrågan. Frågan om en handling kan lämnas ut ska prövas vid varje begäran. En sekretessmarkering är en varningssignal om att handlingen kan innehålla uppgifter som omfattas av sekretess.

En typ av sekretessmarkering som har betydelse i stora delar av den offentliga förvaltningen är de sekretessmarkeringar som Skatteverket kan göra i folkbokföringsdatabasen. Informationen om en sådan sekretessmarkering följer med när andra myndigheter hämtar upplysningar från folkbokföringen. En myndighet som får en sådan sekretessmarkerad folkbokföringsuppgift måste ta ställning till om det finns någon tillämplig sekretessbestämmelse för uppgiften i dess verksamhet och om den ska vara sekretessmarkerad även där.

Vid en sekretessmarkering i folkbokföringen är det bestämmelsen i 22 kap. 1 § OSL som tillämpas i första hand.

Särskilt om s.k. söktjänster

Viss publicering på internet omfattas av grundlagsskydd enligt den s.k. databasregeln i yttrandefrihetsgrundlagen. För vissa aktörer, t.ex. traditionella massmedieföretag, gäller grundlagsskyddet automatiskt, dvs. utan att någon särskild åtgärd behöver vidtas. Andra aktörer har möjlighet att hos Mediemyndigheten ansöka om utgivningsbevis och kan på så sätt komma att omfattas av mediegrundlagarnas skydd. Det sistnämnda brukar kallas för frivilligt grundlagsskydd.

De s.k. mediegrundlagarna – tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen – anses som utgångspunkt ha företrädde framför EU:s dataskyddsförordning (1 kap. 7 § dataskyddslagen). Det innebär att dataskyddsregleringen inte ska tillämpas i den utsträckning det skulle strida mot mediegrundlagarna.

I mediegrundlagarna finns en inskränkning i grundlagsskyddet för söktjänster som offentliggör vissa känsliga personuppgifter. Denna inskränkning avser inte söktjänster som tillhandahåller uppgifter om bl.a. lagöverträdelse. Högsta domstolen konstaterade i februari 2025 att det inte är förenligt med unionsrätten att ha en ordning som innebär att brottmålsdomar i stor omfattning lämnas ut med följden att en betydande mängd personuppgifter om lagöverträdelse därefter behandlas i en databas som görs tillgänglig för andra (NJA 2025 s. 123 I och II). Högsta domstolens beslut avsåg tillämpning av bestämmelsen i 21 kap. 7 § OSL vid utlämnande av brottmålsdomar från domstolar till s.k. rättsdatabaser. Vidare har Attunda tingsrätt beslutat att begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen om utrymmet för att på nationell nivå reglera förhållandet till yttrande- och informationsfriheten (se Attunda tingsrätts beslut den 1 mars 2024 i mål nr T 3743-23 och EU-domstolens mål nr C-199/24). Generaladvokaten presenterade sitt yttrande den 4 september 2025 och EU-domstolen förväntas meddela sitt förhandsavgörande inom de kommande månaderna.

Integritetsskyddsmyndigheten är Sveriges nationella tillsynsmyndighet för behandling av personuppgifter. Myndigheten granskar att reglerna på dataskyddsområdet följs, framför allt genom tillsyn. Integritetsskyddsmyndigheten inledde under 2025 flera tillsynsärenden mot företag med utgivningsbevis som tillhandahåller söktjänster som publicerar uppgifter om bl.a. lagöverträdelse, boendeformer och ekonomisk ställning (dnr IMY-2025-6465, IMY-2025-6466, IMY-2025-11698 och IMY-2025 11707).

En närmare beskrivning av pågående och nyligen avslutade domstolsprocesser samt pågående tillsyn hos Integritetsskyddsmyndigheten finns i utskottets betänkande 2025/26:KU18.

Pågående arbete

Personuppgifter och mediegrundlagarna (SOU 2024:75)

Regeringen beslutade den 19 oktober 2023 att ge en särskild utredare i uppdrag att se över grundlagsskyddet för söktjänster som offentliggör personuppgifter om lagöverträdelse och för söktjänster som offentliggör personuppgifter om adress, telefonnummer och civilstånd och andra uppgifter som rör enskildas personliga förhållanden (dir. 2023:145, Ju 2023:21). Syftet med uppdraget var att stärka skyddet för den personliga integriteten när personuppgifter offentliggörs i sådana söktjänster.

Utredaren biträdades av en parlamentariskt sammansatt referensgrupp. Uppdraget redovisades den 20 november 2024 i betänkandet Personuppgifter och mediegrundlagarna (SOU 2024:75). Utredningen föreslår att det befintliga undantaget i mediegrundlagarna för söktjänster som offentliggör känsliga personuppgifter utvidgas till att omfatta samtliga personuppgifter samt att undantaget ändras så att det blir tillämpligt endast när offentliggörandet innebär särskilda risker för otillbörliga intrång i enskildas personliga integritet. Utredningens förslag innebär att lagstiftaren får möjlighet att i lag reglera de söktjänster som omfattas av grundlagsundantaget. Även befintlig lagstiftning och EU-förordningar kommer att aktualiseras för de aktörer som berörs av undantaget. Således blir bl.a. EU:s dataskyddsförordning och kompletterande nationell lagstiftning tillämplig. Grundlagsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Betänkandet har remissbehandlats, och förslagen har beretts inom Regeringskansliet. I regeringens propositionsförteckning för hösten 2025 angavs att regeringen avsåg att lämna en proposition till riksdagen i december 2025.

Av en debattartikel som publicerades den 24 november 2025 framgår att regeringen för närvarande inte avser att gå vidare med utredningens förslag och att regeringen avser att tillsätta en utredning med uppdrag att utreda möjligheten till reglering genom vanlig lag.⁹

⁹ Se <https://www.di.se/debatt/vi-andrar-inte-i-grundlagen-for-soktjanster/>.

Tidigare riksdagsbehandling

Skatteutskottet har tidigare, senast våren 2025, behandlat liknande motioner om att ytterligare skydda privatpersoners känsliga uppgifter från offentligheten (se bl.a. bet. 2020/21:SkU22, bet. 2021/22:SkU17, bet. 2023/24:SkU15 och bet. 2024/25:SkU12). Skatteutskottet föreslog att motionen skulle avslås. Riksdagen följde utskottets förslag.

Konstitutionsutskottet har behandlat propositioner med förslag om att begränsa grundlagsskyddet för vissa sökfunktioner dels våren 2018 (prop. 2017/18:49, bet. 2017/18:KU16, rskr. 2017/18:336), dels våren 2022 (prop. 2021/22:59, bet. 2021/22:KU14, rskr. 2021/22:283). Utskottet har vidare avstyrkt motionsyrkanden om att begränsa möjligheten att göra mycket känsliga personuppgifter sökbara (bet. 2022/23:KU27, bet. 2023/24:KU9 och bet. 2024/25:KU24). Våren 2026 avstyrkte utskottet motionsyrkanden om personuppgifter och digitala söktjänster (bet. 2025/26:KU18). Utskottet ansåg, liksom tidigare, att det finns behov av ändringar i nu gällande regler i syfte att uppnå ett ändamålsenligt skydd mot integritetskränkningar. Utskottet konstaterade att en utredning nyligen har haft i uppdrag att se över grundlagsskyddet för söktjänster som offentliggör personuppgifter, i syfte att stärka skyddet för den personliga integriteten när personuppgifter offentliggörs i sådana söktjänster. Enligt utskottet finns också en pågående utredning om bakgrunds-kontroller och det har aviserats att en ny utredning kommer att tillsättas på detta område. Det pågår även en rättslig prövning av ett svenskt fall i EU-domstolen som kan få betydelse för hur det svenska regelverket bör utformas. Vidare pågår tillsyn hos Integritetsskyddsmyndigheten i syfte att undersöka om företag agerar i strid med dataskyddsförordningen. Mot den bakgrunden var utskottet inte berett att ta något initiativ med anledning av motionsyrkandena, som därmed avstyrktes. Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet och Miljöpartiet reserverade sig.

Utskottets ställningstagande

Avvägningen mellan offentlighet och skyddet av personuppgifter kräver noggranna överväganden och det pågår fortlöpande arbete med att åstadkomma en god balans. Utskottet anser att den befintliga regleringen av offentlighetsprincipen och förutsättningarna för att skydda uppgifter genom sekretess är väl avvägda. Detsamma gäller de bestämmelser om dataskydd som följer av bl.a. EU:s dataskyddsförordning och som gäller för både myndigheter och företag.

Utskottet noterar att en utredning nyligen har haft i uppdrag att se över grundlagsskyddet för söktjänster som offentliggör personuppgifter, i syfte att stärka skyddet för den personliga integriteten när personuppgifter offentliggörs i sådana söktjänster. Det har också aviserats att en ny utredning ska tillsättas med uppdrag att utreda möjligheten till reglering genom vanlig lag. Vidare noterar utskottet den rättsliga prövning som pågår av ett svenskt fall i EU-domstolen samt pågående tillsyn hos Integritetsskyddsmyndigheten.

Utskottet är mot denna bakgrund inte berett att ta några initiativ med anledning av motionsyrkandena. Yrkandena avstyrks.

Utredning om ökad kontroll över hur det offentliga använder personliga data

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att stärka medborgares kontroll över hur det offentliga använder deras personliga data.

Jämför reservation 2 (C).

Motionen

Muharrem Demirok m.fl. (C) begär i kommittémotion 2025/26:3583 yrkande 22 ett tillkännagivande till regeringen om att tillsätta en utredning med uppdrag att stärka medborgarnas kontroll över hur det offentliga använder deras personliga data. Motionärerna anför att staten har fått nya möjligheter att övervaka medborgarna, bl.a. genom kameraövervakning och insyn i digitala kommunikationer. En sådan övervakning kan ha legitima skäl, exempelvis brottsbekämpning. Övervakningen måste dock enligt motionärerna utföras med respekt för enskildas rätt till personlig integritet. Motionärerna vill stärka individens kontroll över sina personliga data och skapa bättre insyn i hur myndigheter och andra offentliga aktörer använder dessa uppgifter. Man bör, anför det, överväga att införa ett system som innebär att medborgarna får information om när deras personliga data använts eller överförts från en myndighet till en annan, med undantag för t.ex. när uppgifter överförs i en pågående brottsutredning.

Gällande rätt

Myndigheter är personuppgiftsansvariga för behandling av personuppgifter i respektive myndighets verksamhet. Vid behandling av personuppgifter måste myndigheter följa flera regelverk, såsom EU:s dataskyddsförordning, lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) och sektorsspecifika registerförfattningar, bl.a. brottsdatalagen (2018:1177).

Dataskyddsförordningen utgör sedan 2018 den generella regleringen av behandling av personuppgifter inom EU. Dataskyddsförordningen kompletteras av dataskyddslagen och av sektorsspecifika registerförfattningar. Enligt dataskyddsförordningen måste varje behandling av personuppgifter vila på en rättslig grund (artikel 6.1). En sådan rättslig grund för behandling av personuppgifter kan exempelvis vara att den registrerade har lämnat sitt samtycke till personuppgiftsbehandlingen för ett eller flera specifika ändamål eller att behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse

eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Dessutom gäller bl.a. att varje personuppgiftsbehandling måste utföras på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade samt att personuppgifterna ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och att de inte senare får behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål (artikel 5.1).

I dataskyddsförordningen har den registrerades rättigheter förstärkts i förhållande till vad som gällde enligt tidigare regleringar. Syftet är att ge den registrerade ökad kontroll över sina personuppgifter. Den information som ska ges till den registrerade om personuppgiftsbehandlingen har preciserats och utvidgats; den registrerade har bl.a. rätt att i en begriplig och lättillgänglig form få information om vilka personuppgifter som behandlas och viss ytterligare information (artiklarna 13 och 14). Den registrerade har rätt att få felaktiga personuppgifter rättade och under vissa förutsättningar få sina personuppgifter raderade (artiklarna 16 och 17). Den registrerade har också rätt att under vissa förhållanden göra invändningar mot behandlingen av hans eller hennes personuppgifter (artikel 21).

Integritetsskyddsmyndighetens (IMY) uppgift är att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter och att underlätta det fria flödet av sådana uppgifter inom Europeiska unionen (1 § förordningen [2007:975] med instruktion för Integritetsskyddsmyndigheten). IMY är tillsynsmyndighet enligt bl.a. dataskyddsförordningen och dataskyddslagen (2 a §§ förordningen med instruktion för Integritetsskyddsmyndigheten).

Europaparlamentet och rådet antog den 20 juni 2019 direktiv (EU) 2019/1024 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, det s.k. öppna data-direktivet. Öppna data-direktivet är genomfört i svensk rätt genom lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data, den s.k. öppna-datalagen. Syftet med direktivet och lagen är att främja den offentliga sektorns tillgängliggörande av data för vidareutnyttjande, särskilt i form av öppna data, under förutsättning att kraven på informationssäkerhet och skydd av personuppgifter kan upprätthållas och att det inte innebär risker för Sveriges säkerhet. Med data avses information i digitalt format oberoende av medium.

Europaparlamentet och rådet har antagit förordning (EU) 2022/868 av den 30 maj 2022 om europeisk dataförvaltning och om ändring av förordning (EU) 2018/1724 (dataförvaltningsakten), i fortsättningen EU:s dataförvaltningsförordning. Bestämmelserna i förordningen tillämpas fr.o.m. den 24 september 2023. Förordningen syftar till att förbättra villkoren för data-delning på den inre marknaden genom att skapa en harmoniserad ram för utbyte av data och föreskriva vissa grundläggande krav på dataförvaltning, med särskild omsorg om att underlätta samarbetet mellan medlemsstaterna. I kapitel II finns villkor och ramar för vidareutnyttjande av skyddade data som innehas av offentliga myndigheter. Kapitlet kan ses som en komplettering till öppna data-direktivet och en vidareutveckling av det rättsliga ramverket för att

kunna tillgängliggöra offentligt producerade data för vidareutnyttjande. Med skyddade data avses olika kategorier av data som är skyddade på grund av insynsskydd för kommersiella uppgifter, statistiska uppgifter, immateriella rättigheter eller personuppgifter. Dataförvaltningsförordningen kompletteras av lagen (2024:500) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataförvaltningsförordning. I öppna data-lagen finns bestämmelser som kompletterar förordningens reglering om vidareutnyttjande av skyddade data.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2854 av den 13 december 2023 om harmoniserade regler för skälig åtkomst till och användning av data och om ändring av förordning (EU) 2017/2394 och direktiv (EU) 2020/1828 (dataförordningen) ska tillämpas fr.o.m. den 12 september 2025. Syftet med dataförordningen är att skapa ett enhetligt och rättvist regelverk inom EU för att underlätta och reglera tillgången till och användningen av data. Genom förordningen får offentliga organ bl.a. möjlighet att vid exceptionella behov begära data från företag.

Pågående arbete

EU:s digitala lagstiftningspaket – Omnibus VII

Som framgår tidigare i betänkandet lämnade EU-kommissionen den 19 november 2025 förslag på vissa regelförenklingar inom det digitala området (COM(2025) 836 och COM(2025) 837). Det s.k. digitala lagstiftningspaketet, Omnibus VII, innefattar förslag på två förordningar med ändringar i flera rättsakter, bl.a. i EU:s dataskyddsförordning. Ändringarna syftar dels till att klargöra vissa nyckelbegrepp, dels till att underlätta efterlevnad. Det föreslås bl.a. ett tillägg för att klargöra definitionen av en personuppgift enligt dataskyddsförordningen. Vidare föreslås lättnader i skyldigheten att tillhandahålla information till den registrerade, bl.a. vid behandling av personuppgifter som sker för forskningsändamål och då personuppgifterna samlas in från den registrerade. Därutöver föreslås ändringar i reglerna om skyldighet att anmäla personuppgiftsincidenter för att anpassa dessa till den informationsskyldighet som gäller gentemot den registrerade vid en sådan incident.

Vidare föreslår kommissionen bl.a. att EU:s dataförvaltningsförordning och öppna data-direktivet ska upphävas och att centrala delar i regelverken ska överföras till dataförordningen.

Förslaget bereds inom EU.

Utredningen om kompletterande bestämmelser till EU:s dataförordning (Fi 2024:06)

Regeringen beslutade den 17 oktober 2024 att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå kompletterande bestämmelser till EU:s dataförordning och lämna förslag på övriga åtgärder (dir. 2024:97). Utredningen överlämnade sitt betänkande Ökad och rättvis tillgång till data – kompletterande bestämmelser till EU:s dataförordning i december 2025 (SOU 2025:118). I betänkandet

föreslås att kompletterande bestämmelser till förordningen samlas i en ny lag och i en ny förordning.

Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare vid behandlingen av likalydande motionsyrkanden anført att dataskyddsregleringen bygger på en avvägning mellan bl.a. myndigheters och andra offentliga organs behov av att behandla personuppgifter i syfte att utföra sitt uppdrag och skyddet för den enskildes rätt till personlig integritet (bet. 2021/22:KU28 och bet. 2022/23:KU25). Utskottet betonade vikten av att upprätthålla en balans mellan dessa intressen och fann inte skäl att föreslå någon åtgärd med anledning av motionsyrkandena som därför avstyrktes.

Vid behandlingen av likalydande motionsyrkanden våren 2025 gjorde utskottet inte någon annan bedömning än tidigare om avvägningen mellan myndigheters och andra offentliga organs behov av att behandla personuppgifter i syfte att utföra sitt uppdrag och skyddet för den enskildes rätt till personlig integritet (bet. 2024/25:KU7). Utskottet fann därför inte skäl att föreslå någon åtgärd med anledning av motionsyrkandena och avstyrkte dem. Centerpartiet reserverade sig.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande och finner inte skäl att föreslå någon åtgärd med anledning av motionsyrkandet om att stärka medborgarnas kontroll över hur det offentliga använder deras personliga data. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Handlingsoffentlighet i verksamheter som finansieras med skattemedel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att offentlighetsprincipen ska gälla för alla verksamheter som finansieras av skattemedel och för SKR:s verksamhet.

Jämför reservation 3 (S, V).

Motionerna

Mikael Damberg m.fl. (S) begär i kommittémotion 2025/26:3560 yrkande 10 ett tillkännagivande till regeringen om att stärka offentlighetsprincipen så att den gäller likvärdigt och oinskränkt för alla verksamheter som finansieras av

skattemedel. Motionärerna framhåller att företagshemligheter aldrig kan gå före medborgarnas rätt till insyn.

I motion 2025/26:1989 begär Ann-Sofie Lifvenhage (M) ett tillkännagivande till regeringen om att se över möjligheten att låta Sveriges kommuner och regioner (SKR) omfattas av offentlighetsprincipen. Motionären framhåller att SKR är en viktig samarbetspart där regioner och kommuner samlas. Då SKR i grunden finansieras av skattemedel anser motionären att offentlighetsprincipen bör gälla även SKR, i syfte att skapa öppenhet och transparens.

Gällande ordning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

SKR är inte ett offentligt organ eller en myndighet, utan en medlems- och intresseorganisation i vilken samtliga kommuner och regioner är medlemmar. I juridisk bemärkelse är SKR en ideell förening. SKR:s uppgifter är bl.a. att stödja kommunernas och regionernas arbete inom olika utvecklingsområden och bevaka kommunsektorns intressen i förhållande till staten och det omgivande samhället. Organisationen administrerar också nätverk för kunskapsutbyte och samordning samt ger service och rådgivning till tjänstemän och förtroendevalda. SKR:s verksamhet regleras inte i lag.

SKR finansieras till största delen av den årliga avgift som kommuner och regioner betalar, den s.k. förbundsavgiften. Medlemmarna kan också välja att betala olika tilläggsavgifter för särskilda tjänster. SKR kan ibland få externa medel för att genomföra särskilda satsningar, t.ex. genom överenskommelser med regeringen.

Från och med 2026 gäller en ny finansieringspolicy som bl.a. förtydligar SKR:s olika finansieringsformer (SKR2025/01332).

Offentlighetsprincipen

Offentlighetsprincipen innebär att allmänheten och massmedierna ska ha insyn i den offentliga förvaltningen hos staten och kommunerna och i viss enskilt bedriven verksamhet som innefattar offentliga förvaltningsuppgifter. Offentlighetsprincipen kommer till uttryck på olika sätt, exempelvis genom yttrande- och meddelarfrihet för tjänstemän, genom domstolsoffentlighet och genom offentlighet vid beslutande församlingars sammanträden.

När det mer allmänt talas om offentlighetsprincipen åsyftas ofta i första hand reglerna om allmänna handlingars offentlighet i tryckfrihetsförordningen (TF). Av 2 kap. 1 § TF följer att var och en ska ha rätt att ta del av allmänna handlingar. En grundläggande förutsättning för att en handling ska vara allmän är, enligt 2 kap. 4 § TF, att den förvaras hos en myndighet. Med myndighet likställs, enligt 2 kap. 5 § TF, riksdagen och beslutande kommunala församlingar.

Av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, följer att bestämmelserna om allmänna handlingar i 2 kap. TF också har gjorts

tillämpliga hos bolag, föreningar och stiftelser där kommuner, regioner eller kommunalförbund utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. Bestämmelserna om allmänna handlingar gäller därutöver hos de organ som anges i bilagan till OSL. I bilagan anges även i vilken verksamhet hos de angivna organen som handlingsoffentligheten gäller. Det är vanligtvis fråga om organ som tilldelats uppgifter som avser myndighetsutövning eller som anförtrotts att fördela allmänna medel. Privata aktörer som bedriver verksamhet inom vård, skola och omsorg anges inte i bilagan till OSL och det gör inte heller SKR.

Lagen om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter

Lagen (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter innehåller bestämmelser som ger anställda och uppdragstagare skydd mot efterforskning och ingripanden från verksamhetsutövarens sida när de lämnar uppgifter om verksamheten för offentliggörande i medier som omfattas av tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen eller medverkar till framställningar i sådana medier (1 §). Lagen medför inte någon rätt att lämna ut handlingar.

Lagen gäller i yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som till någon del är offentligt finansierad och som tillhör skolväsendet, utgör hälso- och sjukvård eller tandvård eller bedrivs enligt bl.a. socialtjänstlagen (2025:400), lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga samt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade eller utgör personlig assistans som utförs med assistansersättning (2 §). Lagen gäller inte för bolag, föreningar eller stiftelser där kommuner, regioner eller kommunalförbund utövar ett rättsligt bestämmande inflytande och inte heller för de organ som anges i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen när det gäller den verksamhet som anges där (3 §). Rätten att lämna uppgifter gäller inte om uppgifterna enligt lag omfattas av tystnadsplikt (5 §).

Pågående arbete

Skolinformationsutredningen (U 2021:04)

Regeringen beslutade den 20 oktober 2021 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att utreda och lämna förslag till två alternativa lösningar för att långsiktigt säkerställa myndigheters, kommuners och andra aktörers tillgång till skolinformation (dir. 2021:89). I mars 2022 och mars 2023 utvidgades och ändrades uppdraget genom tilläggsdirektiv (dir. 2022:10 och dir. 2023:34).

Utredningen, som antog namnet Skolinformationsutredningen (U 2021:04), överlämnade i maj 2023 delbetänkandet Informationsförsörjning på skolområdet – Skolverkets ansvar (SOU 2023:21). I delbetänkandet redovisades uppdraget i den del som rörde insamling av uppgifter för skolinformation utanför Skolverkets särskilda statistikverksamhet.

I april 2024 överlämnades slutbetänkandet Offentlighetsprincipen eller insynslag – allmänhetens insyn i enskilda aktörer inom skolväsendet (SOU

2024:28). I betänkandet föreslås bl.a. att vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndigheter i tillämpliga delar ska gälla också handlingar hos huvudmän för fristående skolor, förskolor och fritidshem, privat anordnad komvux samt utbildning i folkhögskolor som motsvarar komvux i sfi. De privata aktörerna ska även jämföras med myndigheter vid tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen. Utredningen föreslår att detta ska regleras i en ny bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen. Vidare föreslås att arkivlagen (1990:782) ska gälla även för allmänna handlingar hos de privata aktörerna.

Syftet med förslagen är att säkerställa tillgången till skolinformation, att myndigheter och kommuner ska kunna utföra sina författningsreglerade uppgifter och att föräldrar och elever ska ha god tillgång till information inför skolval.

Promemorian Offentlighetsprincipen med lättnadsregler för mindre enskilda huvudmän i skolväsendet (U2024/01169) utarbetades inom Utbildningsdepartementet i augusti 2024 och kompletterar Skolinformationsutredningens slutbetänkande. Promemorian utgör ytterligare ett alternativ till utredningens förslag och bedömningar.

Utredningens betänkanden samt den kompletterande promemorian har remissbehandlats och bereds inom Regeringskansliet. Förslagen behandlas i lagrådsremissen Offentlighetsprincipen med lättnadsregler för mindre enskilda huvudmän i skolväsendet som beslutades av regeringen den 20 januari 2026. Av regeringens propositionsförteckning för våren 2026 framgår att regeringen avser att lämna en proposition till riksdagen under våren 2026.

Utredningen om statens samverkan med kommunsektorn (Fi 2022:18)

Regeringen beslutade den 30 juni 2022 att ge en särskild utredare i uppdrag att kartlägga och analysera statens former för samverkan och dialog med kommuner och regioner samt se över regleringen av fullmäktige- och nämndsammanträden (dir. 2022:89). Utredningen, som antog namnet Utredningen om statens samverkan med kommunsektorn (Fi 2022:18), överlämnade i juni 2024 sitt betänkande Staten och kommunsektorn – samverkan, självstyrelse, styrning (SOU 2024:43). I betänkandet görs bedömningen att det finns ett behov av ökad insyn i SKR:s verksamhet. Enligt utredningen bör det som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndigheter i tillämpliga delar även gälla handlingar hos SKR. Det föreslås att införande av handlingsoffentlighet i SKR:s verksamhet utreds i särskild ordning.

Betänkandet har remissbehandlats och bereds inom Regeringskansliet.

Produktivitetskommissionen (Fi 2023:03)

Regeringen beslutade den 20 april 2023 att tillsätta en kommitté med uppdrag att analysera vilka faktorer som påverkar produktivitetstillväxten och lämna

förslag för att höja produktivitetstillväxten i näringslivet samt öka produktiviteten i den offentliga sektorn i Sverige (dir. 2023:58). Syftet är att uppnå en högre tillväxt och en mer kostnadseffektiv offentlig sektor. Kommittén gavs namnet Produktivitetskommissionen (Fi 2023:03).

Kommissionen överlämnade delbetänkandet Goda möjligheter till ökat välbefinnande i april 2024 (SOU 2024:29). I september 2025 överlämnade kommissionen slutbetänkandet Fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96). I delbetänkandet föreslår kommissionen att offentlighetsprincipen ska gälla för alla huvudmän på skolområdet och i slutbetänkandet föreslås att offentlighetsprincipen ska gälla för alla offentligt finansierade välfärdsverksamheter.

Betänkandena har remissbehandlats och bereds inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare behandlat motionsyrkanden om offentlighet i skolor med enskild huvudman. Motionerna avstyrktes med hänvisning till då pågående beredning av utredningsförslag (bet. 2011/12:KU9, bet. 2013/14:KU25, bet. 2014/15:KU15, bet. 2016/17:KU15 och bet. 2017/18:KU38).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det för närvarande pågår beredning av förslag om att öka insynen i fristående skolor, förskolor och fritidshem genom att införa offentlighetsprincipen i de verksamheterna. Utskottet noterar även beredningen av betänkandet Staten och kommunsektorn – samverkan, självstyrelse, styrning, där bedömningen görs att det finns ett ökat behov av insyn i SKR:s verksamhet och det föreslås att införande av handlingsoffentlighet ska utredas i särskild ordning. Utskottet noterar vidare beredningen av betänkandet Fler möjligheter till ökat välbefinnande. Utskottet, som inte vill föregripa resultatet av pågående arbeten, finner inte skäl att ta sådana initiativ som efterfrågas i motionerna. Motionsyrkandena avstyrks.

Offentlighetsprincipens tillämpning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en kartläggning av offentlighetsprincipens tillämpning och om ett myndighetsuppdrag att följa utvecklingen och tillämpningen av regler om öppenhet och insyn.

Motionen

I motion 2025/26:1701 yrkande 1 begär Staffan Eklöf (SD) ett tillkännagivande till regeringen om att kartlägga statusen för offentlighetsprincipen och dess tillämpning. Motionären anför att en ökad sekretess, bl.a.

som en följd av det svenska medlemskapet i EU, gör det svårare för medier och medborgare att granska politiska beslutsfattare. Motionären menar att offentlighetsprincipen måste försvaras. I yrkande 2 begär motionären att en myndighet får i uppdrag att löpande följa utvecklingen och tillämpningen av regler inom området öppenhet och insyn.

Gällande ordning

Offentlighetsprincipen

Offentlighetsprincipen innebär att allmänheten och massmedierna ska ha insyn i den offentliga förvaltningen hos staten och kommunerna och i viss enskilt bedriven verksamhet som innefattar offentliga förvaltningsuppgifter. Offentlighetsprincipen kommer till uttryck på olika sätt, exempelvis genom yttrande- och meddelarfrihet för tjänstemän, genom domstolsoffentlighet och genom offentlighet vid beslutande församlingars sammanträden.

När det mer allmänt talas om offentlighetsprincipen åsyftas ofta i första hand reglerna om allmänna handlingars offentlighet i tryckfrihetsförordningen (TF). Av 2 kap. 1 § TF följer att var och en ska ha rätt att ta del av allmänna handlingar. Offentlighetsprincipen anses vara en hörnsten i Sveriges demokratiska statsskick. Syftet med rätten att ta del av allmänna handlingar är, som det uttrycks i 2 kap. 1 § TF, att främja ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning. Genom tillgången till allmänna handlingar underlättas en fri åsiktsbildning, en fri och på fakta grundad debatt i skilda samhällsfrågor och en medborgerlig kontroll av den offentliga maktutövningen.

Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § TF begränsas endast om det krävs med hänsyn till vissa intressen, bl.a. skyddet för en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Varje inskränkning i rätten att ta del av allmänna handlingar ska enligt tryckfrihetsförordningen anges nogga i en särskild lag. Den särskilda lag som avses är offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL. Kompletterande bestämmelser finns i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).

Enligt 6 kap. 7 § första stycket OSL kan en enskild bl.a. överklaga en myndighets beslut att inte lämna ut en handling. Ett sådant överklagande prövas som huvudregel av domstol (jfr 6 kap. 8 § OSL).

Riksdagens ombudsmän (JO) har i uppgift att bl.a. granska hur myndigheter fullgör sina skyldigheter enligt offentlighetsprincipen. I 20 § lagen (2023:499) med instruktion för Riksdagens ombudsmän (JO) anges att en ombudsman genom beslut i ett ärende får uttala sig om huruvida en åtgärd av någon som står under ombudsmännens tillsyn strider mot en lag eller någon annan författning eller annars är felaktig eller olämplig. Enligt samma bestämmelse får en ombudsman även göra uttalanden för att främja en enhetlig och ändamålsenlig rättstillämpning. JO ska varje år överlämna en ämbetsberättelse till riksdagen som bl.a. ska innehålla en redogörelse för viktiga beslut som har meddelats. Konstitutionsutskottet har vid behandlingen av ämbetsberättelsen återkommande understrukt betydelsen av att myndigheter och kommuner

fullgör sina skyldigheter enligt offentlighetsprincipen på ett korrekt sätt och i överensstämmelse med gällande regelverk, se senast i betänkande 2023/24:KU11.

Offentlighetsprincipen och EU:s dataskyddsförordning

EU:s dataskyddsförordning utgör den generella regleringen av personuppgiftsbehandlingen inom EU. Förordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna men innehåller många bestämmelser som förutsätter eller ger utrymme för kompletterande nationella bestämmelser av olika slag.

Dataskyddsförordningen hindrar inte att personuppgifter i allmänna handlingar lämnas ut för att myndigheter ska kunna uppfylla skyldigheten att lämna ut allmänna handlingar enligt offentlighetsprincipen. Om myndigheten väljer att lämna ut allmänna handlingar digitalt krävs dock att reglerna i dataskyddsförordningen följs. Känsliga personuppgifter som lämnas ut på detta sätt måste t.ex. skyddas genom lämpliga säkerhetsåtgärder.

I lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) finns kompletterande bestämmelser till dataskyddsförordningen. I dataskyddslagen anges att dataskyddsförordningen och dataskyddslagen inte ska tillämpas om det skulle strida mot tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) är tillsynsmyndighet enligt bl.a. dataskyddsförordningen och dataskyddslagen (2 a § förordningen [2007:975] med instruktion för Integritetsskyddsmyndigheten). IMY:s uppgift är bl.a. att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter och att underlätta det fria flödet av sådana uppgifter inom EU. Myndigheten ska följa, analysera och beskriva utvecklingen på it-området när det gäller frågor som rör integritet och ny teknik.

Redogörelse för Sveriges arbete för att stärka offentlighetsprincipen vid förhandlingar inom EU m.m.

Regeringen redogör i proposition 2016/17:208 Några frågor om offentlighet och sekretess för arbetet med att följa utvecklingen när det gäller inskränkningar i meddelarfriheten och sekretessbestämmelsernas utformning. Redovisningen lämnades med anledning av ett tillkännagivande från riksdagen (bet. 2012/13:SkU8 punkt 5 c, yttr. 2012/13:KU3y, rskr. 2012/13:77). I propositionen anförs vidare att regeringen i förhandlingsarbetet i EU prioriterar arbetet med att verka för att den sekretessreglering som följer av unionens rättsakter inte medför större inskränkningar i offentlighetsprincipen och meddelarfriheten än vad som är motiverat med hänsyn till uppgifternas karaktär och när man beaktar allmänhetens och mediernas intresse av insyn. Enligt regeringen har detta arbete i stor utsträckning varit framgångsrikt och i de allra flesta fall inneburit att de krav på sekretess som följer av unionsrätten i allt väsentligt har kunnat genomföras i nationell rätt i

enlighet med de principer och enligt den systematik som den svenska offentlighets- och sekretessregleringen bygger på.

Regeringen anför att den i samtliga frågor som rör EU, vilket inkluderar EU-rättsliga ärenden och ärenden om svenska lagar och förordningar med anknytning till EU-rätten, samråder med Statsrådsberedningens kansli för samordning av EU-frågor. Detta arbetssätt bidrar, anför det, till en konsekvent hållning från regeringen i olika förhandlingsarbeten. Regeringen anger vidare att frågor som kan påverka svensk grundlagsreglering, som offentlighetsprincipen och rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, också bereds med Justitiedepartementets grundlagsenhet som ansvarar för tryckfrihetsförordningen och den svenska sekretesslagstiftningen.

När det gäller Sveriges förhandlingar inom ramen för EU-samarbetet konstateras att Regeringskansliet ska lämna en promemoria till riksdagen inför en förhandling om ett förslag till lagstiftningsakt i Europeiska unionens råd och Europaparlamentet. I promemorian ska det bl.a. göras en inledande analys av vilka effekter förslaget kan komma att få på svensk grundlag och sekretesslagstiftning. Regeringen anför att det inför varje förhandlingstillfälle görs en analys inom Regeringskansliet av vilken påverkan förslaget kan få på den svenska offentlighetsprincipen och sekretessregleringen, inbegripet meddelarskyddet, i samband med att det ansvariga departementet tar fram en instruktion för den svenska förhandlingsdelegationens handlingslinje. Regeringens inställning är att förhandlingsarbetet ska bedrivas i en öppenhetsvänlig riktning, och bestämmelser som kan påverka den svenska offentlighetsprincipen och meddelarfriheten prioriteras i förhandlingarna.

Vidare anges att regeringen aktivt bevakar mål i EU:s domstolar som rör frågor om utlämnande av handlingar från EU:s institutioner och EU-organ och EU-byråer samt att Sverige ofta intervenerar i den typen av mål för att få till stånd en öppenhetsvänlig tolkning av olika principfrågor. Enligt regeringen verkar Sverige också konsekvent i rådets arbetsgrupp för informationsfrågor för att rådets tillämpning av EU:s öppenhetsförordning ska leda till största möjliga transparens när frågor om utlämnande av rådets handlingar prövas. Detta anges även ha varit regeringens hållning i förhandlingsarbetet i fråga om en revidering av öppenhetsförordningen. Utskottet har ställt sig bakom de överväganden som görs i propositionen och har välkomnat regeringens arbete med offentlighet och sekretess i EU-samarbetet (bet. 2017/18:KU3 s. 28, rskr. 2017/18:37). Tillkännagivandet anses vara slutbehandlat (skr. 2017/18:75 s. 8).

Översyn av genomförda ändringar i offentlighets- och sekretesslagstiftningen

Konstitutionsutskottet genomförde under riksmötet 2013/14 en kartläggning av de ändringar som beslutats i offentlighets- och sekretesslagen och dess föregångare sekretesslagen (1980:100) samt av EU-lagstiftningens påverkan

på den svenska sekretesslagstiftningen under perioden 1995–2012 (2013/14:RFR17).

Utskottet konstaterade att ändringar kan vara av många slag; en ändring med materiell innebörd kan innebära att en ny sekretessbestämmelse införs, men ändringen kan också bestå i att en existerande sekretessbestämmelses styrka eller räckvidd ändras. Andra ändringar kan utgöras av att en verksamhet tillförs en ny uppgift eller att regler om överföring av sekretess ändras.

Kartläggningen visade enligt utskottet att offentlighets- och sekretesslagen hade ändrats många gånger sedan den trädde i kraft. Även om en enskild ändring för sig framstår som odramatisk kan en sammantagen genomgång av samtliga ändringar enligt utskottet ge en något annan bild. Det är därför nödvändigt med en helhetssyn och en överblick, så att inte inskränkningarna i allmänhetens tillgång till allmänna handlingar blir för omfattande.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare, senast våren 2025, behandlat likalydande motionsyrkanden (bet. 2021/22:KU28, bet. 2022/23:KU25 och bet. 2024/25:KU7). Utskottet har betonat vikten av att offentlighetsprincipen upprätthålls och att öppenhet och insyn värnas både nationellt och inom EU. Utskottet har dock inte funnit skäl att föreslå någon åtgärd med anledning av det som anförts i motionerna. Motionsyrkandena avstyrktes.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill i likhet med det som utskottet uttalat vid sin tidigare behandling av motsvarande motionsyrkanden betona vikten av att offentlighetsprincipen upprätthålls och att öppenhet och insyn värnas både nationellt och inom EU. Utskottet finner emellertid inte skäl att föreslå någon åtgärd med anledning av det som anförts i motionen, och motionsyrkandena avstyrks därför.

Översyn av nya lagars konsekvenser för enskildas integritet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om en översyn av nya lagars samlade konsekvenser för enskildas integritet.

Motionen

I motion 2025/26:3786 begär Magnus Jacobsson (KD) ett tillkännagivande till regeringen om att se över vad nya lagar har fått för samlad konsekvens när det gäller enskildas integritet. Motionären framhåller att det under senare år har gjorts ett antal förändringar av svensk lag som på olika sätt kan anses ha

begränsat den enskildes integritet, bl.a. inom områden som rör kriminalitet, migration och det digitala livet. Lagar och regler överlappar varandra och konsekvenserna måste enligt motionären tas på stort allvar. När lagar förändras i snabb takt behövs en översyn av de samlade konsekvenserna, främst i fråga om äganderätten och den personliga integriteten.

Gällande rätt

Grundlagsreglering

Det allmänna ska enligt 1 kap. 2 § fjärde stycket regeringsformen (RF) verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden och värna den enskildes privatliv och familjeliv. Enligt 2 kap. 6 § andra stycket RF är var och en skyddad gentemot det allmänna mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Begränsningar i skyddet får göras endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. Begränsningarna får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett dem och heller inte sträcka sig så långt att de utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen (2 kap. 20–21 § RF). Begränsningar får inte göras enbart på grund av politisk, religiös, kulturell eller annan sådan åskådning.

Egendomsskyddet regleras i 2 kap. 15 § RF. Enligt första stycket är vars och ens egendom tryggad genom att ingen kan tvingas avstå sin egendom till det allmänna eller till någon enskild genom expropriation eller något annat sådant förfogande eller tåla att det allmänna inskränker användningen av mark eller byggnad utom när det krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen. Till skillnad mot vad som gäller för bl.a. skyddet för den personliga integriteten finns det inte någon reglering som anger vilka allmänna förutsättningar som ska gälla för att en begränsning i egendomsskyddet ska vara tillåten (jfr 2 kap. 20 och 21 §§ RF).

En parlamentarisk kommitté har haft i uppdrag att utreda några frågor om det skydd för grundläggande fri- och rättigheter som gäller enligt 2 kap. RF (dir. 2023:83). En del av kommitténs uppdrag var att bedöma vilka generella förutsättningar som bör gälla för att en inskränkning i egendomsskyddet ska vara godtagbar samt lämna de förslag till grundlagsändringar som bedömdes vara motiverade. Kommittén, som antog namnet 2023 års fri- och rättighetskommitté (Ju 2023:05), överlämnade sitt betänkande Några frågor om grundläggande fri- och rättigheter (SOU 2025:2) i januari 2025. Mot bakgrund av att ett brett parlamentariskt stöd inte kunde uppnås lade kommittén inte fram något förslag om regleringen av möjligheten till inskränkningar i egendomsskyddet.

Europakonventionen och EU:s rättighetsstadga

Enligt artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) har var och en rätt till respekt för sitt privatliv och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. En inskränkning i dessa rättigheter får bara göras med stöd av lag och om det är nödvändigt med hänsyn till ändamål som är angivna i artikeln. Äganderätten skyddas genom artikel 1 i det första tilläggsprotokollet till Europakonventionen. Enligt artikeln ska varje fysisk eller juridisk person ha rätt till respekt för sin egendom. Ingen får berövas sin egendom annat än i det allmännas intresse och under de förutsättningar som anges i lag och i folkrättens allmänna grundsatser. Sverige har tillträtt Europakonventionen och det första tilläggsprotokollet. Europakonventionen gäller sedan 1995 också som lag i Sverige. Enligt 2 kap. 19 § RF får en lag eller annan föreskrift inte meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av Europakonventionen.

I Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (2010/C 83/02) bekräftas de rättigheter som har sin grund i medlemsstaternas gemensamma författningstraditioner och internationella förpliktelser, Europakonventionen, unionens och Europarådets sociala stadgor samt rättspraxis vid Europeiska unionens domstol och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Enligt artikel 7 har var och en rätt till respekt för sitt privatliv och familjeliv, sin bostad och sina kommunikationer. Artikel 8 i stadgan reglerar skydd av personuppgifter. Enligt artikeln har var och en rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne. Sådana uppgifter ska behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund. Var och en har rätt att få tillgång till insamlade uppgifter som rör honom eller henne och att få dem rättade. En oberoende myndighet ska kontrollera att reglerna följs. Rätten till egendom regleras i artikel 17 i stadgan.

EU:s dataskyddsreglering

Vid behandling av personuppgifter måste myndigheter följa flera regelverk. EU:s dataskyddsförordning utgör sedan 2018 den generella regleringen av behandling av personuppgifter inom EU. Därutöver gäller EU:s dataskyddsdirektiv i fråga om skydd för personuppgifter på det brottsbekämpande området.¹⁰

Dataskyddsförordningen kompletteras av lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) och av andra författningar, bl.a. sektorspecifika registerförfattningar. EU:s dataskyddsdirektiv har genomförts i svensk rätt i huvudsak genom brottsdatalagen (2018:1177).

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF.

Dataskyddsreglerna grundar sig i bestämmelserna om skydd för privat- och familjeliv samt skyddet av enskildas personuppgifter. Myndigheter och företag är personuppgiftsansvariga för behandling av personuppgifter i den egna verksamheten. I dataskyddsförordningen har den registrerades rättigheter förstärkts i förhållande till vad som gällde enligt tidigare regleringar. Syftet är att ge den registrerade ökad kontroll över sina personuppgifter.

Enligt dataskyddsförordningen måste varje behandling av personuppgifter vila på en rättslig grund (artikel 6.1). En sådan rättslig grund för behandling av personuppgifter kan exempelvis vara att den registrerade har lämnat sitt samtycke till personuppgiftsbehandlingen för ett eller flera specifika ändamål eller att behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Dessutom gäller bl.a. att varje personuppgiftsbehandling måste utföras på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade samt att personuppgifterna ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och att de inte senare får behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål (artikel 5.1). Särskilda krav gäller för att behandling av s.k. känsliga personuppgifter ska vara tillåten (artikel 9). Till dessa hör uppgifter som avslöjar exempelvis ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening, uppgifter om hälsa och uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning.

Kamerabevakning

I kamerabevakningslagen (2018:1200) finns bestämmelser som kompletterar EU:s dataskyddsförordning och som genomför EU:s dataskyddsdirektiv (1 §). I lagen finns också bestämmelser om sådan kamerabevakning som inte omfattas av förordningen eller direktivet. Syftet med lagen är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otilbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning (2 §).

I regeringens proposition 2024/25:93 Kamerabevakning i brottsbekämpning och annan offentlig verksamhet – utökade möjligheter och ett enklare förfarande lämnade regeringen förslag till ändringar i kamerabevakningslagen. Förslagen syftar till att reglerna om kamerabevakning ska bli mer ändamålsenligt utformade och motsvara de behov av bevakning som finns i dag. Förslagen innebär bl.a. att kravet på tillstånd till kamerabevakning tas bort, att brottsbekämpande myndigheter får möjlighet att bedriva kamerabevakning på fler platser och att möjligheterna för brottsbekämpande myndigheter att kamerabevaka i brådskande fall förbättras. Riksdagen antog regeringens förslag (bet. 2024/25:JuU27, rskr. 2024/25:159). Lagändringarna trädde i kraft den 1 april 2025.

Hemliga och preventiva tvångsmedel

Hemliga tvångsmedel kan i dag användas i olika skeden av det brottsbekämpande arbetet, för att både förebygga, förhindra eller upptäcka allvarlig brottslig verksamhet i underrättelseverksamhet (s.k. preventiva tvångsmedel) och för att utreda brott i en förundersökning.

Med hemliga tvångsmedel avses traditionellt sett de tvångsmedel som kategoriseras som hemliga i 27 kap. rättegångsbalken (RB), dvs. hemlig avlyssning och övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning, hemlig rumsavlyssning och postkontroll. Till de hemliga tvångsmedlen räknas också hemlig dataavläsning som regleras i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning. Möjligheterna att använda hemliga tvångsmedel i en förundersökning regleras i 27 kap. RB och lagen om hemlig dataavläsning. För att en förundersökning ska kunna inledas krävs att det finns en misstanke om ett visst konkret brott (23 kap. 1 § RB).

Underrättelseverksamhet, som bl.a. bedrivs av Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket, innebär insamling, bearbetning och analys av information som senare kan ha betydelse för att förhindra eller för att utreda brott, dvs. innan det finns en mer konkretiserad misstanke om ett visst brott. Den tvångsmedelsanvändning som tillåts i underrättelseverksamheten regleras i flera lagar, bl.a. i lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott (preventivlagen), lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet (inhämtningslagen) och lagen om hemlig dataavläsning. Därutöver finns det regler om tvångsmedel som får användas för att upptäcka eller förebygga brott i vissa andra lagar, t.ex. i polislagen (1984:387), lagen (2022:700) om särskild kontroll av vissa utläningar, lagen (2023:474) om polisiära befogenheter i gränsnära områden och tullbefogenhetslagen (2024:710).

Möjligheten att använda hemliga tvångsmedel har utökats under senare år. Den 1 oktober 2023 trädde lagändringar i kraft som bl.a. innebär utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel enligt rättegångsbalken, preventivlagen och lagen om hemlig dataavläsning (prop. 2022/23:126, bet. 2022/23:JuU31, rskr. 2023/24:2). Vidare trädde lagändringar i kraft den 1 juli 2024 som bl.a. innebär utökade möjligheter att använda vissa hemliga tvångsmedel i syfte att lokalisera personer som håller sig undan eller har avvikit från ett beslut om anhållande eller häktning eller från verkställighet av ett straff (prop. 2023/24:108, bet. 2023/24:JuU26, rskr. 2023/24:216). Möjligheterna att använda preventiva tvångsmedel utökades ytterligare den 1 september 2024, då det bl.a. blev möjligt att använda fler tvångsmedel i preventivt syfte (prop. 2023/24:117, bet. 2023/24:JuU24, rskr. 2023/24:264).

Tillsyn

Integritetsskyddsmyndighetens (IMY) uppgift är att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av

personuppgifter och att underlätta det fria flödet av sådana uppgifter inom Europeiska unionen (1 § förordningen [2007:975] med instruktion för Integritetsskyddsmyndigheten). IMY är tillsynsmyndighet enligt bl.a. dataskyddsförordningen och dataskyddslagen (2 a §§ förordningen med instruktion för Integritetsskyddsmyndigheten). Av information på IMY:s webbplats framgår att IMY har fokus på tre områden i sin vägledning och tillsyn under 2026. Ett av områdena är brottsbekämpning. Vissa av de verktyg som de brottsbekämpande myndigheterna använder för att förebygga och lösa brott innebär stora inskränkningar i enskildas rätt till privatliv. På senare år har nya verktyg tillkommit, t.ex. hemliga tvångsmedel. IMY ska under 2026 fokusera på brottsbekämpande myndigheters verktyg ur ett dataskyddsperspektiv.

IMY utövar även tillsyn över kamerabevakning enligt kamerabevakningslagen (2 § förordningen med instruktion för Integritetsskyddsmyndigheten).

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden utövar tillsyn över brottsbekämpande myndigheters användning av hemliga tvångsmedel (1 § lagen [2007:980] om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet). Tillsynen ska särskilt syfta till att säkerställa att verksamhet bedrivs i enlighet med lag eller annan författning.

Riksdagens ombudsmän (JO) har tillsyn över att de som utövar offentlig verksamhet följer lagar och andra författningar samt i övrigt fullgör sina åligganden (11 § lagen [2023:499] med instruktion för Riksdagens ombudsmän (JO), i fortsättningen instruktionen). Ombudsmännen ska bl.a. särskilt se till att det inte görs intrång i enskildas grundläggande fri- och rättigheter (12 § instruktionen). Vidare ska ombudsmännen verka för att brister i lagstiftningen avhjälps (13 § instruktionen). JO ska varje år överlämna en ämbetsberättelse till riksdagen som bl.a. ska innehålla en redogörelse för viktiga beslut som har meddelats (43 § instruktionen). Konstitutionsutskottet har vid behandlingen av ämbetsberättelsen återkommande framhållit värdet av att ombudsmännen informerar om sina iakttagelser och påtalar de behov av författningsändringar eller andra åtgärder som har identifierats genom ombudsmännens granskningar (se senast i bet. 2024/25:KU11). Utskottet har uttalat att det ser särskilt allvarligt på brister som rör de grundlagsskyddade fri- och rättigheterna när det gäller den personliga integriteten och rätten till privatliv.

Pågående arbete

Skrivelse om utvecklingen på integritetsområdet

IMY ska bl.a. följa, analysera och beskriva utvecklingen på it-området när det gäller frågor som rör integritet och ny teknik (1 § andra stycket förordningen med instruktion för Integritetsskyddsmyndigheten). En redovisning av utvecklingen på området ska lämnas till regeringen senast den 1 oktober vart fjärde år.

IMY överlämnade en redovisning för perioden 2020–2024 till regeringen i januari 2025 (dnr IMY-2024-2570). I redovisningen lyfter IMY bl.a. fram fyra fokusområden där IMY bedömer att det har skett stora förändringar kopplade

till teknik och integritetsskydd under den aktuella perioden. Ett fokusområde som lyfts fram är effektiv brottsbekämpning och integritet.

Enligt IMY har balanspunkten mellan brottsbekämpningens effektivitet och den enskildes integritet förflyttats genom de åtgärder som vidtagits för att ge de brottsbekämpande myndigheterna effektivare verktyg. Lagstiftningstakten på området är hög och ofta pågår flera utredningar parallellt. Det är därför svårt att få en helhetsbild av hur de åtgärder som vidtas påverkar integritetsskyddet i samhället i stort. Oftast är det också först när verktygen tillämpats en tid som det är möjligt att bedöma om den nytta de medför står i rimlig proportion till integritetsintrånget. IMY och andra instanser har därför påtalat behovet av att det görs en samlad översyn av åtgärderna och deras effekter för den personliga integriteten.

Regeringen har meddelat att den har för avsikt att på grundval av Integritetsskyddsmyndighetens redovisning en gång per mandatperiod överlämna en skrivelse om utvecklingen på integritetsområdet till riksdagen. Regeringen överlämnade en skrivelse till riksdagen senast i mars 2022 (skr. 2021/22:203). Konstitutionsutskottet behandlade skrivelsen våren 2022 i betänkande 2021/22:KU43. Regeringen har i propositionsförteckningen för våren 2026 aviserat att en skrivelse på området ska överlämnas till riksdagen under våren 2026.

Utredningen om hemliga och preventiva tvångsmedel – en effektiv och tydlig reglering (Ju 2025:04)

Regeringen beslutade den 20 februari 2025 att ge en särskild utredare i uppdrag att göra en rättslig och systematisk översyn av reglerna om hemliga och preventiva tvångsmedel i syfte att åstadkomma en mer effektiv och tydlig reglering och att förbättra möjligheterna att använda tvångsmedlen i brottsbekämpningens olika faser (dir. 2025:12). Utredaren ska bl.a.

- utvärdera tillämpningen av de utökade möjligheterna att använda hemliga och preventiva tvångsmedel och kartlägga den nytta som dessa inneburit för brottsbekämpningen i stort
- ta ställning till om de under viss tid utökade möjligheterna att använda preventiva tvångsmedel ska fortsätta att gälla utan tidsbegränsning
- göra en analys av den samlade regleringens konsekvenser för den personliga integriteten
- lämna nödvändiga författningsförslag och vid behov förslag på andra åtgärder.

Uppdraget ska redovisas senast den 29 maj 2026.

Grundlagsskyddet för rätten till ersättning vid rådhetsinskränkningar (Ju 2025:15)

Regeringen beslutade den 3 juli 2025 att ge en parlamentarisk kommitté i uppdrag att utreda vissa delar av egendomsskyddet i regeringsformen (dir.

2025:70). Kommittén ska bl.a. överväga om rätten till ersättning vid rådighetsinskränkningar bör ändras och lämna de förslag till grundlagsändringar som kommittén bedömer är motiverade. Kommittén är oförhindrad att i övrigt ta upp frågor om egendomsskyddet i regeringsformen, om uppdraget ändå kan redovisas i tid. Det kan bl.a. handla om att bedöma vilka generella förutsättningar som bör gälla för att en inskränkning i egendomsskyddet ska vara godtagbar, t.ex. om det bör införas ett uttryckligt proportionalitetskrav, och lämna de förslag till grundlagsändringar som kommittén bedömer är motiverade.

Uppdraget ska redovisas senast den 17 augusti 2026.

Redovisning av användningen av hemliga tvångsmedel under 2024

I enlighet med riksdagens önskemål har regeringen sedan 1983 årligen redovisat hur reglerna om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation (tidigare hemlig teleavlyssning) har tillämpats under det gångna året (bet. 1981/82:JuU54, rskr. 1981/82:298). Redovisningen har därefter utökats till att gälla även användningen av andra hemliga tvångsmedel, bl.a. hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning, hemlig rumsavlyssning och hemlig dataavläsning vid förundersökning i brottmål. Redovisningen innefattar även användningen av dessa tvångsmedel i Säkerhetspolisens verksamhet.

Enligt förordningen (2015:743) med instruktion för Åklagarmyndigheten ska myndigheten senast den 31 maj varje år redovisa uppgifter till regeringen om tillämpningen av bestämmelserna om vissa hemliga tvångsmedel enligt närmare anvisningar från regeringen.

Regeringen lämnar i skrivelse 2025/26:82 en redogörelse för användningen av hemliga tvångsmedel under 2024. Redogörelsen bygger på de uppgifter som lämnats till regeringen av Åklagarmyndigheten i samverkan med Ekobrottsmyndigheten, Polismyndigheten, Tullverket och Säkerhetspolisen (Ju2025/01269).

Skrivelsen överlämnades till riksdagen i december 2025 och behandlas i justitieutskottets betänkande 2025/26:JuU25.

Tidigare riksdagsbehandling

Justitieutskottet beslutade i december 2024 att ge konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över regeringens proposition Hemlig dataavläsning mot allvarliga brott (prop. 2024/25:51) och motioner som berörde konstitutionsutskottets beredningsområde. I propositionen föreslogs bl.a. att lagen om hemlig dataavläsning ska gälla permanent.

I sitt yttrande (2024/25:KU2y) uttalade konstitutionsutskottet följande:

Utskottet vill inledningsvis framhålla vikten av att den enskildes personliga integritet värnas. Varje lagförslag måste föregås av noggranna överväganden av förslagens konsekvenser för den enskildes integritet, och en avvägning måste alltid göras mellan intresset av att skydda den

enskildes integritet och det intresse som motiverar lagförslaget. En inskränkning av skyddet för den personliga integriteten får inte gå längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som gett anledning till den.

Utskottet konstaterar att regeringen i propositionen redogör dels för sina överväganden av lagförslagets konsekvenser för den enskildes integritet, dels den avvägning som har gjorts mellan intresset av att skydda den enskildes integritet och intresset av att förbättra de brottsbekämpande myndigheternas möjligheter att förhindra, utreda och lagföra allvarliga brott. Regeringen lämnar även vissa förslag som syftar till att stärka den enskildes rättssäkerhet.

Som Lagrådet framhåller har de senaste årens ändringar i bestämmelserna om hemliga tvångsmedel dock fått till följd att det samlade regelverket blivit mycket komplicerat. Det har därmed blivit svårt att få en samlad bild av lagstiftningen på området och av omfattningen av det intrång i den personliga integriteten som enskilda kan drabbas av. Bedömningarna av vilka integritetsintrång tvångsmedlen medför har begränsats till den åtgärd som föreslagits i det enskilda lagstiftningsärendet. Bedömningen har då som regel utmynnat i att integritetsintrånget kan accepteras. Frågan om i vilken utsträckning den enskilde ska behöva tåla övervakning måste emellertid enligt Lagrådets mening också bedömas samlat med beaktande av den samlade övervakning som den enskilde kan utsättas för. Lagrådet anser därför att det är synnerligen angeläget att det inom en snar framtid görs en samlad översyn, i ljuset av 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen och artikel 8 i Europakonventionen, av hur hemliga tvångsmedel ska kunna användas.

Regeringen instämmer i behovet av en översyn på området för hemliga tvångsmedel och avser att återkomma till det närmare innehållet och formerna för en sådan översyn.

Utskottet delar Lagrådets och regeringens uppfattning att det är angeläget med en samlad översyn av lagstiftningen på området för hemliga tvångsmedel och konstaterar att regeringen avser att återkomma i frågan.

Vid behandlingen av ett motionsyrkande hösten 2025 om en samlad översyn av hur lagförslag inom det brottsbekämpande området påverkar den personliga integriteten fann utskottet inte skäl att vidta någon åtgärd (bet. 2025/26:KU6). Utskottet förutsatte att regeringen följer utvecklingen på området och avstyrkte motionsyrkandet. Socialdemokraterna och Miljöpartiet reserverade sig.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill i likhet med vad utskottet tidigare uttalat framhålla vikten av att den enskildes personliga integritet värnas. Varje lagförslag måste föregås av noggranna överväganden av förslagets konsekvenser för den enskildes integritet, och en avvägning måste alltid göras mellan intresset av att skydda den enskildes integritet och det intresse som motiverar lagförslaget. Frågan om i vilken utsträckning den enskilde ska behöva tåla ett intrång i den personliga integriteten måste också bedömas med beaktande av det samlade integritetsintrång som den enskilde kan utsättas för. En inskränkning av skyddet för den personliga integriteten får inte gå längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som gett anledning till den.

Utskottet noterar att det, när det gäller regleringen om hemliga och preventiva tvångsmedel, för närvarande pågår arbete med att bl.a. göra en analys av den samlade regleringens konsekvenser för den personliga integriteten. Vidare noterar utskottet Integritetsskyddsmyndighetens skrivelse om utvecklingen på integritetsområdet och regeringens aviserade behandling av den. Mot denna bakgrund finner utskottet inte skäl att ta något sådant initiativ som efterfrågas i motionen. Motionen avstyrks.

Personlig integritet och digital marknadsföring

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en översyn av den digitala marknadsföringen för att stärka skyddet för den personliga integriteten.

Jämför reservation 4 (V).

Motionen

Jessica Wetterling m.fl. (V) begär i kommittémotion 2025/26:2790 yrkande 16 ett tillkännagivande till regeringen om att tillsätta en utredning för att se över omfattningen av den digitala marknadsföringen ur ett integritetsperspektiv, i syfte att ta fram åtgärder för att bättre kontrollera den. Motionärerna anför att personuppgifter som samlas in på internet kan utnyttjas vid sådan digital marknadsföring som med hjälp av spårning och profilering riktas mot enskilda personer eller mindre grupper av konsumenter, s.k. övervakningsbaserad reklam. Motionärerna menar att det vid digital marknadsföring behövs en ökad kontroll och ett stärkt skydd för den personliga integriteten. Motionärerna anger vidare att många sociala medier-plattformar, appar och webbplatser är baserade i länder utanför EU och att detta medför bl.a. minskad möjlighet till kontroll. Motionärerna anser att regeringen bör agera för att stärka enskildas integritet när det gäller digital marknadsföring.

Gällande rätt

Marknadsföringslagen

Genom marknadsföringslagen (2008:486) har bl.a. direktivet om otillbörliga affärsmetoder (2005/29/EG) genomförts i svensk rätt. Direktivet är i huvudsak ett fullharmoniseringsdirektiv, vilket innebär att medlemsstaterna inte får behålla eller införa bestämmelser som avviker från direktivet.

I marknadsföringslagen finns generella regler om marknadsföring som gäller oavsett vilken produkt som marknadsförs och oavsett vilket medium

som används. Marknadsföringslagen är således tillämplig även på marknadsföring som förekommer på internet.

I 5 § marknadsföringslagen anges att marknadsföring ska stämma överens med god marknadsföringssed. Marknadsföring som strider mot god marknadsföringssed enligt 5 § är att anse som otillbörlig om den i märkbar mån påverkar eller sannolikt påverkar mottagarens förmåga att fatta ett välgrundat affärsbeslut (6 §).

All marknadsföring ska utformas och presenteras så att det tydligt framgår att det är fråga om marknadsföring. Som huvudregel ska det också tydligt framgå vem som svarar för marknadsföringen (9 §).

Konsumentombudsmannen har tillsynsansvaret för att bestämmelserna i marknadsföringslagen följs.

En näringsidkare kan enligt marknadsföringslagen bl.a. förbjudas att fortsätta med marknadsföring som är otillbörlig (23 §). Konsumentombudsmannen har även möjlighet att i vissa fall direkt förbjuda en näringsidkare att fortsätta med en viss marknadsföringsåtgärd (28 §).

En näringsidkare får åläggas att betala en särskild avgift – marknadsstörningsavgift – om näringsidkaren, eller någon som handlar på näringsidkarens vägnar, uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot någon bestämmelse i marknadsföringslagen (29 §). Vid prövningen av om en marknadsstörningsavgift ska åläggas ska det beaktas hur allvarlig överträdelsen är. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens art, varaktighet, omfattning och spridning (29 a §).

Om en näringsidkares marknadsföring på internet är otillbörlig och inga andra effektiva medel är tillgängliga, får Konsumentombudsmannen förelägga näringsidkaren, en värdtjänstleverantör eller en internetleverantör att upprätta ett varningsmeddelande som tydligt visas i samband med besök på webbplatsen (41 a §).

Förordningen om en inre marknad för digitala tjänster

I oktober 2022 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster). Förordningen trädde i kraft den 16 november 2022 och tillämpas i sin helhet sedan den 17 februari 2024.

Syftet med förordningen är bl.a. att säkerställa transparens, trygghet och säkerhet samt respekt för grundläggande rättigheter i en digital miljö. Förordningen gäller leverantörer av bl.a. digitala förmedlingstjänster. Begreppet inkluderar tre huvudgrupper av leverantörer som i olika grad tar befattning med den information som användare av deras tjänster tillhandahåller – s.k. mere conduit som enbart vidarebefordrar information, cachningstjänster som därutöver utför en tillfällig mellanlagring av information och värdtjänster som tar en mer aktiv befattning med informationen.

Exempel på den senare gruppen av leverantörer är digitala marknadsplatser, som webbplatser eller mobilapplikationer, där konsumenterna kan köpa varor eller tjänster från olika bolag, sociala medier-plattformar och sökmotorer. För denna grupp gäller vissa striktare regler om bl.a. överenskommelser om tillsyn och att under vissa förutsättningar avlägsna innehåll från en tjänst efter anmälan.

Alla som tillhandahåller förmedlingstjänster ges också incitament att vidta proaktiva åtgärder, bl.a. för att identifiera och ta bort olagligt innehåll på eget initiativ.

Genom förordningen fastställs enhetliga regler för leverantörer av förmedlingstjänster, bl.a. onlineplattformar och onlinesökmotorer. Förordningen innehåller regler om bl.a. en skyldighet att inrätta kontaktpunkter och införa mekanismer för anmälan av förekomst av olagliga varor och tjänster eller annat olagligt innehåll, transparenskrav och regler för skydd av minderåriga online.

Förordningen behövde kompletteras med nationella bestämmelser om bl.a. tillsynsmyndigheters befogenheter, tillsynsåtgärder, domstolsprövning och sanktioner. Regeringen lämnade förslag till sådana bestämmelser i proposition 2023/24:160 Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om digitala tjänster, som överlämnades till riksdagen i juni 2024. De nya bestämmelserna föreslogs ingå i en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om digitala tjänster. Riksdagen antog regeringens förslag (bet. 2024/25:NU7, rskr. 2024/25:20). Den nya lagen och övriga lagändringar trädde i kraft den 1 december 2024.

Förordningen om politisk reklam

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/900 av den 13 mars 2024 om transparens och inriktning när det gäller politisk reklam (fortsättningsvis förordningen om politisk reklam) ska tillämpas fr.o.m. den 10 oktober 2025.

Det övergripande syftet med förordningen om politisk reklam är att åstadkomma ökad transparens för sådan reklam samt att harmonisera reglerna för tillhandahållande av politiska reklamtjänster inom EU. Genom förordningen införs även harmoniserade regler för användning av inriktningsteknik och annonsleveransteknik som inbegriper behandling av personuppgifter i samband med tillhandahållande av politisk onlinereklam.

Förordningen utgör i de delar som avser inriktnings- och annonsleveransteknik en komplettering av EU:s dataskyddsregelverk. Den ingår som en av flera åtgärder i EU:s handlingsplan för demokrati som meddelades i december 2020 (COM(2020) 790 final, Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – EU:s handlingsplan för demokrati).

Förordningen har kompletterats med nationella bestämmelser om bl.a. de behöriga myndigheternas befogenheter och handläggning och om sanktionsavgifter vid överträdelser av förordningen. Bestämmelserna har införts i en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om politisk reklam som trädde i kraft den 1 januari 2026 (prop. 2025/26:4, bet. 2025/26:KU13, rskr. 2025/26:46).

Reglering i dataskyddsförordningen och dataskyddslagen

Den generella regleringen när det gäller behandling av personuppgifter inom EU finns i EU:s dataskyddsförordning. Dataskyddsförordningen kompletteras bl.a. av lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) och av sektorsspecifika registerförfattningar.

Dataskyddsförordningens syfte uttrycks i skäl 13 till förordningen. Där framgår bl.a. att det för att säkerställa en enhetlig skyddsnivå över hela unionen och undvika avvikelser som hindrar den fria rörligheten av personuppgifter inom den inre marknaden behövs en förordning som skapar rättslig säkerhet och öppenhet för ekonomiska aktörer och som ger fysiska personer i alla medlemsstater samma rättsligt verkställbara rättigheter och skyldigheter samt ålägger personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden samma ansvar. På så sätt blir övervakningen av behandling av personuppgifter enhetlig, sanktionerna i alla medlemsstater likvärdiga och samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna i olika medlemsstater effektivt.

Den europeiska dataskyddsregleringen utgår från att varje behandling av personuppgifter måste vila på en rättslig grund. I dataskyddsförordningen räknas dessa rättsliga grunder upp i artikel 6.1. Behandling är enligt denna bestämmelse laglig endast om och i den mån som åtminstone ett av följande villkor är uppfyllt:

- a) Den registrerade har lämnat sitt samtycke till att dennes personuppgifter behandlas för ett eller flera specifika ändamål.
- b) Behandlingen är nödvändig för att fullgöra ett avtal i vilket den registrerade är part eller för att vidta åtgärder på begäran av den registrerade innan ett sådant avtal ingås.
- c) Behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige.
- d) Behandlingen är nödvändig för att skydda intressen som är av grundläggande betydelse för den registrerade eller för en annan fysisk person.
- e) Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning.
- f) Behandlingen är nödvändig för ändamål som rör den personuppgiftsansvariges eller en tredje parts berättigade intressen, om inte den registrerades intressen eller grundläggande rättigheter och friheter väger tyngre och kräver skydd av personuppgifter, särskilt när den registrerade är ett barn.

Utöver det grundläggande kravet på att all behandling måste vara laglig, i betydelsen att någon av de rättsliga grunder som anges i artikel 6.1 i dataskyddsförordningen är tillämplig, omgärdas varje behandling av personuppgifter också av andra krav. Principerna för behandling av personuppgifter, dvs. vilka allmänna krav som gäller för all personuppgiftsbehandling, anges i artikel 5.1 i dataskyddsförordningen. Den första principen som läggs fast i artikel 5.1 är att personuppgifter ska behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade (led a). Där anges vidare att personuppgifterna ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och att de inte senare får behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål (led b).

Kopplingen mellan den rättsliga grunden för behandlingen och kravet på särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål förstärks genom dataskyddsförordningen, där det av artikel 6.3 andra stycket framgår att syftet med behandlingen, i fråga om behandling som grundar sig på en rättslig förpliktelse, ska framgå av förpliktelsen.

Artiklarna 5 och 6 i dataskyddsförordningen är grundläggande och kumulativa. Dels måste någon av de rättsliga grunder som anges i artikel 6.1 vara tillämplig, dels måste samtliga principer i artikel 5.1 följas.

För vissa typer av personuppgifter måste därutöver särskilda krav vara uppfyllda för att behandling ska få ske.

I dataskyddsförordningen har den registrerades rättigheter förstärkts i syfte att ge den registrerade ökad kontroll över sina personuppgifter. Den information som ska tillhandahållas den registrerade har preciserats och utvidgats och det anges uttryckligen att den personuppgiftsansvarige ska tillhandahålla informationen i en begriplig och lättillgänglig form.

Dataskyddsförordningen innehåller även särskilda regler som avser personuppgiftsbehandling genom s.k. profilering. I artikel 21.2 anges att om personuppgifter behandlas för direkt marknadsföring ska den registrerade ha rätt att när som helst invända mot behandling av personuppgifter som avser honom eller henne för sådan marknadsföring, vilket inkluderar profilering i den utsträckning som denna har ett samband med sådan direkt marknadsföring. Om den registrerade invänder mot behandling för direkt marknadsföring ska personuppgifterna inte längre behandlas för sådana ändamål (artikel 21.3). Senast vid den första kommunikationen med den registrerade ska han eller hon få tydlig information om rätten att invända mot personuppgiftsbehandling enligt artikel 21.2 (artikel 21.4).

I artikel 22.1 anges att den registrerade ska ha rätt att inte bli föremål för ett beslut som enbart grundas på automatiserad behandling, inbegripet profilering, vilket har rättsliga följder för honom eller henne eller på liknande sätt i betydande grad påverkar honom eller henne. Enligt artikel 22.2 kan dock den registrerade lämna sitt uttryckliga samtycke till sådan behandling. Europeiska dataskyddsstyrelsen ska utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis för att närmare ange kriterierna och villkoren för profileringsbaserade beslut enligt artikel 22.2 (artikel 70.1 f).

Tillsyn

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) är nationell tillsynsmyndighet på integritetsområdet. IMY:s uppdrag och verksamhet regleras genom bestämmelser i bl.a. förordningen (2007:975) med instruktion för Integritetsskyddsmyndigheten (instruktionen) och dataskyddsförordningen.

I IMY:s uppdrag ingår bl.a. att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter och att underlätta det fria flödet av sådana uppgifter inom Europeiska unionen (1 § första stycket instruktionen).

Europeiska dataskyddsstyrelsen (European Data Protection Board, EDPB) är ett oberoende europeiskt organ som arbetar för en enhetlig tillämpning av dataskyddsreglerna inom hela EU och EES samt främjar samarbetet mellan dataskyddsmyndigheterna.

Europeiska dataskyddsstyrelsen består av medlemsstaternas tillsynsmyndigheter och Europeiska datatillsynsmannen (European Data Protection Supervisor, EDPS).

Enligt artikel 70.1 e i dataskyddsförordningen ska Europeiska dataskyddsstyrelsen på eget initiativ eller på begäran av en av sina ledamöter eller av kommissionen behandla frågor om tillämpningen av dataskyddsförordningen och utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis i syfte att främja en enhetlig tillämpning av förordningen.

Europeiska dataskyddsstyrelsen har antagit riktlinjer om bl.a. riktad marknadsföring mot användare av sociala medier och om hur EU:s förordning om digitala tjänster samspelar med dataskyddsförordningen.¹¹

Pågående arbete

EU:s digitala lagstiftningspaket – Omnibus VII

Den 19 november 2025 lämnade EU-kommissionen förslag på vissa regelförenklingar inom det digitala området (COM(2025) 836 och COM(2025) 837). Det s.k. digitala lagstiftningspaketet, Omnibus VII, innefattar förslag på två förordningar med ändringar i flera rättsakter, bl.a. i EU:s dataskyddsförordning. Ändringarna syftar dels till att klargöra vissa nyckelbegrepp, dels till att underlätta efterlevnad. Bakgrunden till förslaget är att ett flertal EU-rättsakter som rör data har tillkommit de senaste åren, vilket har bidragit till ett komplext regelverk med regler som överlappar varandra. Förenklingsåtgärder föreslås bl.a. för att bättre uppfylla syftet med reglerna.

Förslaget bereds inom EU.

¹¹ Riktlinjer 8/2020 om riktad marknadsföring mot användare av sociala medier, version 2.0 antagna den 13 april 2021 och Guidelines 3/2025 on the interplay between the DSA and the GDPR, version 1.1, adopted on 11 september 2025.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare behandlat liknande motioner om personlig integritet och konsumentskydd och då avstyrkt dessa (bet. 2014/15:KU15, bet. 2016/17:KU15, bet. 2017/18:KU38, bet. 2018/19:KU26 och bet. 2021/22:KU28). Våren 2019 uttalade utskottet i sitt ställningstagande att det är viktigt att värna den personliga integriteten. Utskottet noterade att den tekniska utvecklingen hade medfört nya integritetsrisker och att det på många områden krävdes noggranna avvägningar mellan olika intressen och skyddet av den personliga integriteten för att en godtagbar balans ska uppnås. Enligt utskottet var ett av syftena med dataskyddsreformen att skapa en enhetlig och likvärdig nivå för skyddet av personuppgifter samt att stärka enskildas rättigheter i syfte att ge enskilda ökad kontroll över sina personuppgifter. Utskottet ansåg att det var för tidigt att utvärdera dataskyddsreformen och följderna av regelverket på dataskyddsområdet.

Vid sin senaste behandling av ett motionsyrkande om personlig integritet och digital marknadsföring våren 2025 konstaterade utskottet, som i sitt tidigare ställningstagande, att den digitala utvecklingen har medfört nya integritetsrisker och att det är viktigt att värna den personliga integriteten (bet. 2024/25:KU7). Utskottet noterade att det under senare år antagits lagstiftning som bl.a. syftar till att värna den personliga integriteten i digitala miljöer. Mot den bakgrunden fann utskottet inte skäl att ta något initiativ med anledning av motionsyrkandet, som avstyrktes. Vänsterpartiet reserverade sig.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar i likhet med sitt tidigare ställningstagande att den digitala utvecklingen har medfört nya integritetsrisker och att det är viktigt att värna den personliga integriteten. Utskottet noterar att det under senare år antagits lagstiftning som bl.a. syftar till att värna den personliga integriteten i digitala miljöer. Mot den bakgrunden finner utskottet inte skäl att ta något initiativ med anledning av det som anförs i motionsyrkandet. Motionsyrkandet avstyrks.

Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag.

Jämför reservation 5 (V).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:2790 yrkande 18 begär Jessica Wetterling m.fl. (V) ett tillkännagivande till regeringen om att ge i uppdrag till Integritetsskydds-

myndigheten att förstärka det förebyggande arbetet mot personuppgiftsincidenter. Motionärerna anför att det under de senaste åren har rapporterats om ett stort antal fall av personuppgiftsincidenter. En personuppgiftsincident kan t.ex. innebära att personuppgifter obehörigen röjs, vilket enligt motionärerna kan medföra risker för registrerades fri- och rättigheter, få allvarliga konsekvenser för enskilda och påverka tilltron till den som har behandlat personuppgifterna.

Gällande rätt

Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag och verksamhet

Integritetsskyddsmyndighetens (IMY) uppdrag och verksamhet regleras genom bestämmelser i bl.a. förordningen (2007:975) med instruktion för Integritetsskyddsmyndigheten (instruktionen), EU:s dataskyddsförordning och de regleringsbrev som regeringen utfärdar varje år.

IMY är tillsynsmyndighet på integritetsområdet. I myndighetens uppdrag ingår bl.a. att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter och att underlätta det fria flödet av sådana uppgifter inom Europeiska unionen (1 § första stycket instruktionen).

IMY ska vidare följa, analysera och beskriva utvecklingen på it-området när det gäller frågor som rör integritet och ny teknik. En redovisning av utvecklingen på området ska lämnas till regeringen senast den 1 oktober vart fjärde år (1 § andra stycket instruktionen).

IMY granskar att reglerna på dataskyddsområdet följs. Granskningen utförs vanligen genom tillsyn. När det gäller myndighetens uppgifter framgår bl.a. följande av 2–4 §§ instruktionen. IMY utövar tillsyn över kamerabevakning enligt kamerabevakningslagen (2018:1200) samt är tillstånds- och tillsynsmyndighet enligt kreditupplysningslagen (1973:1173). IMY är tillsynsmyndighet enligt bl.a. EU:s dataskyddsförordning, EU:s dataskyddsdirektiv¹² och lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen). Myndigheten ska delta i Europeiska dataskyddsstyrelsens arbete och är Sveriges nationella tillsynsmyndighet för behandling av personuppgifter enligt vissa EU-regelverk.

Från och med den 1 januari 2026 har IMY en ny organisation för den operativa verksamheten. Då inrättades en avdelning för tillsyn och klagomål och en avdelning för vägledning, innovation och teknik. De nya avdelningarna ska bidra till att stärka myndighetens förmåga att genomföra riskbaserad tillsyn, stärka myndighetens förmåga att ge tidig och effektiv vägledning samt effektivisera myndighetens hantering av klagomål.

¹² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF.

Pågående arbete

EU:s digitala lagstiftningspaket – Omnibus VII

Den 19 november 2025 lämnade EU-kommissionen förslag på vissa regel-förenklningar inom det digitala området (COM(2025) 836 och COM(2025) 837). Det s.k. digitala lagstiftningspaketet, Omnibus VII, innefattar förslag på två förordningar med ändringar i flera rättsakter, bl.a. i EU:s dataskydds-förordning. Ändringarna syftar dels till att klargöra vissa nyckelbegrepp, dels till att underlätta efterlevnad. Bakgrunden till förslaget är att ett flertal EU-rättsakter som rör data har tillkommit de senaste åren, vilket har bidragit till ett komplext regelverk med regler som överlappar varandra. Förenklings-åtgärder föreslås bl.a. för att bättre uppfylla syftet med reglerna. För att säkerställa ett effektivt och säkert informationsflöde föreslås att incident-rapportering enligt dataskyddsförordningen och andra rättsakter ska göras genom en gemensam ingång för incidentrapportering.

Förslaget bereds inom EU.

Uppdrag som gäller statistik över vissa personuppgiftsincidenter

Av regeringens regleringsbrev för IMY för budgetåret 2024 framgår bl.a. att IMY har ett pågående uppdrag som gäller statistik över incidenter med skyddade personuppgifter. Syftet med uppdraget är att IMY ska kunna bidra med underlag i Jämställdhetsmyndighetens uppdrag att samordna och följa upp myndigheters arbete med skyddade personuppgifter (A2023/01276). För detta ändamål ska IMY utveckla sitt it-stöd och statistiken över incidenter med skyddade personuppgifter. Statistiken ska redovisas till regeringen senast den 31 mars 2025 (Ju2024/00287).

Jämställdhetsmyndigheten delredovisade uppdraget i mars 2024 (Rapport 2024:4) och uppdraget ska slutredovisas den 31 mars 2027.

Skrivelse om utvecklingen på integritetsområdet

I september 2019 infördes en skyldighet för IMY att vart fjärde år lämna en redovisning till regeringen av utvecklingen på it-området när det gäller frågor som rör integritet och ny teknik (1 § andra stycket instruktionen). Skyldigheten infördes mot bakgrund av det förslag som den parlamentariskt sammansatta Integritetskommittén lämnade i delbetänkandet Hur står det till med den personliga integriteten? (SOU 2016:41). Regeringen har meddelat att den har för avsikt att på grundval av myndighetens redovisning en gång per mandat-period överlämna en skrivelse om utvecklingen på integritetsområdet till riksdagen.

IMY överlämnade sin första redovisning till regeringen i januari 2021, Integritetsskyddsrapport 2020 – redovisning av utvecklingen på it-området när det gäller integritet och ny teknik (IMY rapport 2021:1). Med anledning av rapporten överlämnade regeringen till riksdagen i mars 2022 skrivelsen Utvecklingen på it-området när det gäller integritet och ny teknik (skr.

2021/22:203). I skrivelsen kommenterar regeringen IMY:s slutsatser, iakttagelser och rekommendationer i rapporten. Konstitutionsutskottet behandlade skrivelsen våren 2022 i betänkande 2021/22:KU43 Utvecklingen på it-området när det gäller integritet och ny teknik. Utskottet anförde att det värdesätter den nya ordningen som innebär att IMY vart fjärde år lämnar en redovisning till regeringen av utvecklingen på it-området när det gäller frågor som rör integritet och teknik, och att regeringen i en skrivelse till riksdagen kommenterar redovisningen.

En redovisning för perioden 2020–2024 överlämnades av IMY till regeringen i januari 2025 (dnr IMY-2024-2570). Regeringen har i propositionsförteckningen för våren 2026 aviserat att en skrivelse på området ska överlämnas till riksdagen under våren 2026.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare avstyrkt motionsyrkanden om IMY:s uppdrag (bet. 2017/18:KU38, bet. 2018/19:KU26, bet. 2020/21:KU19 och bet. 2021/22:KU28). Utskottet har bl.a. uttalat att dataskyddsreformen har medfört att myndighetens uppdrag har utökats och att såväl dess verksamhet som dess organisation delvis har förändrats. Bland annat mot denna bakgrund saknades det enligt utskottet skäl att ta sådana initiativ som motionärerna efterfrågade. Motionsyrkandena avstyrktes. Vid behandlingen våren 2022 noterade utskottet att IMY hade fått i uppdrag av regeringen att bl.a. genomföra kunskapshöjande insatser i fråga om integritets- och dataskyddsfrågor för innovationsaktörer. Inte heller vid behandlingen våren 2025 såg utskottet skäl att ta sådana initiativ om uppdrag till IMY som efterfrågades i motionerna som avstyrktes (bet. 2024/25:KU7). Vänsterpartiet reserverade sig.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser inte skäl att ta något sådant initiativ om uppdrag till Integritets- och skyddsmyndigheten som efterfrågas i motionen. Motionsyrkandet avstyrks.

Offentliggörande av de s.k. Stasiarkiven

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om offentliggörande av uppgifter i de s.k. Stasiarkiven för forskning.

Motionen

Markus Wiechel (SD) begär i motion 2025/26:3078 ett tillkännagivande till regeringen om att utreda ett offentliggörande av de s.k. Stasiarkiven för fri och oberoende forskning. Motionären anför bl.a. att ett offentliggörande för

forskningsändamål skulle kunna ge svar på frågan om hur vårt samhälle kan bli infiltrerat och utsatt för utländska spioner. Ett offentliggörande skulle enligt motionären även ge utpekade personer en möjlighet att försvara sig och bearbeta det som hänt.

Bakgrund

Säkerhetspolisen kunde 2001 konstatera att det fanns 57 personer i Sverige för vilka det fanns indikationer på att de på något sätt hade verkat för den östtyska säkerhets- och underrättelsetjänsten Ministerium für Staatssicherheit (Stasi). Av dessa hade cirka en fjärdedel varit föremål för förundersökning. Dessa utredningar ledde fram till att två personer 1971 dömdes till fängelse för förberedelse till spioneri. Övriga förundersökningar lades ned med anledning av att brott inte kunde styrkas eller att handlingen inte var brottslig.

I skrivelsen Uppgifter hos Säkerhetspolisen om misstänkt samröre med Stasi (skr. 2011/12:67) redogör regeringen för de omständigheter som låg till grund för samtal mellan justitieministern och företrädare för samtliga riksdagspartier under hösten och vintern 2011/12 med anledning av debatten om ökad insyn i uppgifter hos Säkerhetspolisen om svenscars misstänkta samröre med Stasi.

Säkerhetspolisen har enligt skrivelsen inte organiserat de handlingar som gäller misstänkt samröre med Stasi separat från andra handlingar. Något särskilt arkiv för uppgifter med koppling till Stasi finns därmed inte. Det material med koppling till Stasi som finns hos Säkerhetspolisen är en del av myndighetens samlade register och databaser. När det gäller behovet av ändrade regler om offentlighet och sekretess för de aktuella uppgifterna gjorde regeringen följande bedömning (s. 23):

Med hänsyn till arbetsuppgifterna måste Säkerhetspolisens verksamhet till stor del vara hemlig. Gällande bestämmelser om sekretess till skydd för Säkerhetspolisens *verksamhet* utgör en rimlig avvägning mellan insynsintresset och intresset av att skydda denna verksamhet. En ökad insyn i Säkerhetspolisens verksamhet riskerar att försvåra för myndigheten att fullgöra sitt uppdrag, vilket medför ökad risk för att svenska intressen skadas.

Den möjlighet som enskilda har att ta del av uppgifter om sig själva hos Säkerhetspolisen får anses vara tillräcklig med hänsyn till Säkerhetspolisens uppdrag.

Gällande bestämmelse om sekretess till skydd för *enskilda* för uppgifter som förekommer hos Säkerhetspolisen ger uttryck för en rimlig avvägning mellan behovet av skydd för enskildas integritet och intresset av insyn. Att endast häva sekretessen till skydd för enskilda riskerar att medföra att dessa lider allvarligt men.

Någon ändring i offentlighets- och sekretesslagen bör alltså inte göras.

Gällande rätt

De sekretessbestämmelser som i första hand är aktuella för uppgifterna i de s.k. Stasiarkiven är utrikessekretess i 15 kap. 1 § offentlighets- och

sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, sekretess till skydd främst för intresset av att förebygga eller beivra brott i 18 kap. 1 och 2 §§ OSL samt vissa bestämmelser om sekretess till skydd för enskilda.

Det finns inga bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen som särskilt gäller forskares möjligheter att ta del av sekretessbelagda uppgifter. Forskares möjligheter bedöms i stället med utgångspunkt i de generella bestämmelserna i lagen. Om uppgifter som omfattas av sekretess lämnas ut till forskningsverksamhet som bedrivs i det allmännas regi överförs den sekretess som gäller hos den utlämnande myndigheten till forskningsmyndigheten (11 kap. 3 § OSL). Detta innebär att prövningen av ett skaderekvisit i en sekretessbestämmelse kan resultera i att skada inte anses uppkomma om uppgiften lämnas till institutionen eftersom sekretess kommer att gälla för uppgiften där. Om det i stället är fråga om en enskild forskare kan handlingen lämnas ut med förbehåll som inskränker den enskildes rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, om ett sådant förbehåll undanröjer den risk för skada, men eller annan olägenhet som annars skulle förhindra ett utlämnande (10 kap. 14 § OSL). Genom ett sådant förbehåll uppstår en straffsanktionerad tystnadsplikt för den enskilda forskaren.

Högsta förvaltningsdomstolen (tidigare Regeringsrätten) har prövat om vissa handlingar med uppgifter om Säkerhetspolisens underrättelseverksamhet som rör ärenden med anknytning till Stasi kunde lämnas ut för forskningsändamål (RÅ 2010 ref. 59). Domstolen fann att sekretessen till skydd för allmänna intressen inte hindrade att forskaren fick ta del av vissa uppgifter i materialet under förutsättning att vissa uppställda förbehåll iaktogs som bl.a. gällde ett förbud mot att publicera uppgifter som rör enskilda.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har tidigare, senast våren 2025, behandlat motioner med liknande innehåll (bet. 2011/12:KU9, bet. 2013/14:KU25, bet. 2014/15:KU15, bet. 2021/22:KU28, bet. 2022/23:KU25 och bet. 2024/25:KU7). Utskottet har uttalat att det ser positivt på hur regeringen hanterat frågan om offentlighet och sekretess för uppgifterna hos Säkerhetspolisen från de s.k. Stasiarkiven och de samtal som regeringen i samband med detta genomfört med företrädare för riksdagspartierna. Utskottet har ansett att det saknas behov av ändringar i offentlighets- och sekretesslagen som reglerar forskares tillgång till uppgifter ur arkiven och har avstyrkt motionsyrkandena.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande och finner inte skäl att ta ett sådant initiativ som efterfrågas i motionen. Motionen avstyrks.

Reservationer

1. Informationsutbyte mellan myndigheter och kommuner, punkt 1 (S)

av Jennie Nilsson (S), Hans Ekström (S), Mirja Räihä (S), Per-Arne Håkansson (S) och Peter Hedberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3560 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 9 och

2025/26:3652 av Aylin Nouri m.fl. (S) yrkande 17.

Ställningstagande

Sekretess kan vara ett hinder för myndigheter att samverka för att upptäcka fusk och bedrägerier. Den nya lagen (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet ger ökade möjligheter att dela information för att välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet ska kunna förhindras. Nu är det dags att gå vidare med möjligheten att samarbeta och dela information för att arbeta förebyggande. Därför bör det göras en genomgripande översyn av sekretesslagstiftningen i syfte att stärka möjligheterna till samverkan för att förbättra vård och förhindra brott. Det allmänna har ett intresse av att offentliga system värnas mot brottsligt utnyttjande.

2. Utredning om ökad kontroll över hur det offentliga använder personliga data, punkt 3 (C)

av Muharrem Demirok (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3583 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 22.

Ställningstagande

En utredning bör tillsättas med uppdrag att stärka medborgarnas kontroll över hur det offentliga använder deras personliga data. Staten har fått nya möjligheter att övervaka medborgarna, bl.a. genom kamerabevakning och möjlighet till insyn i digitala kommunikationer. En sådan övervakning kan ha legitima skäl, exempelvis brottsbekämpning. Övervakningen måste dock utföras med respekt för enskildas rätt till personlig integritet. Individens kontroll över sina personliga data behöver skärpas liksom insynen i hur myndigheter och andra offentliga aktörer använder dessa uppgifter. Det bör övervägas att införa ett system i Sverige som innebär att medborgarna får information om när deras personliga data använts eller överförs från en myndighet till en annan, undantaget vissa situationer som t.ex. vid pågående brottsutredning.

3. Handlingsoffentlighet i verksamheter som finansieras med skattemedel, punkt 4 (S, V)

av Jennie Nilsson (S), Hans Ekström (S), Mirja Räihä (S), Per-Arne Håkansson (S), Jessica Wetterling (V) och Peter Hedberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3560 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 10 och

avslår motion

2025/26:1989 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Ställningstagande

Det är viktigt att resurser avsatta för välfärden används till att förbättra skolresultaten och ge våra äldre och sjuka en trygg omsorg och vård – inte till stora vinstuttag. Pengar som är avsedda för skolan används dock till lyxkonsumtion för ägarna eller flyttas ut ur landet. Det förekommer också att HVB-hem drivs av kriminella och används för att finansiera organiserad brottslighet. Möjligheten till kontroll och sanktioner behöver förstärkas. Företagshemligheter kan aldrig gå före medborgarnas rätt till insyn. Det bör därför vara en självklarhet att offentlighetsprincipen ska gälla likvärdigt och oinskränkt för alla verksamheter som finansieras av skattemedel.

4. Personlig integritet och digital marknadsföring, punkt 7 (V)

av Jessica Wetterling (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2790 av Jessica Wetterling m.fl. (V) yrkande 16.

Ställningstagande

Det samlas in stora mängder personuppgifter när vi använder sociala medier-plattformar, appar, elektroniska enheter, banktjänster och välfärdssystem. Personuppgifter som samlas in på internet kan utnyttjas vid sådan digital marknadsföring som med hjälp av spårning och profilering riktas mot enskilda personer eller mindre grupper av konsumenter, s.k. övervakningsbaserad reklam. Insamlade personuppgifter kan komma att utnyttjas i övervaknings-syfte. Därför behövs det en ökad kontroll och ett stärkt skydd för den personliga integriteten när det gäller digital marknadsföring. Många sociala medier-plattformar, appar och webbplatser är baserade i länder utanför EU och det medför bl.a. minskad möjlighet till kontroll. Jag anser att regeringen bör agera för att stärka enskildas integritet när det gäller digital marknadsföring. Det bör tillsättas en utredning för att se över omfattningen av den digitala marknadsföringen ur ett integritetsperspektiv i syfte att ta fram åtgärder för att bättre kontrollera den.

5. Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag, punkt 8 (V)

av Jessica Wetterling (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2790 av Jessica Wetterling m.fl. (V) yrkande 18.

Ställningstagande

Under de senaste åren har det rapporterats om ett stort antal fall av personuppgiftsincidenter. En personuppgiftsincident kan t.ex. innebära att personuppgifter obehörigen röjs, vilket kan medföra risker för registrerades

fri- och rättigheter, få allvarliga konsekvenser för enskilda och påverka tilltron till den som har behandlat personuppgifterna. Jag anser därför att Integritetsskyddsmyndighetens uppdrag att förebygga personuppgiftsincidenter bör stärkas.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:1701 av Staffan Eklöf (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en kartläggning av status för offentlighetsprincipen och dess tillämpning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över på vilket sätt en myndighet skulle kunna ges i särskilt uppdrag att löpande följa regelutvecklingen och tillämpningen systematiskt inom området öppenhet och insyn och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1989 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att SKR omfattas av offentlighetsprincipen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:2790 av Jessica Wetterling m.fl. (V):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att se över omfattningen av den digitala marknadsföringen ur integritetsperspektiv i syfte att ta fram åtgärder för att bättre kontrollera den och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge i uppdrag till Integritetskyddsmyndigheten att förstärka det förebyggande arbetet mot personuppgiftsincidenter och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3078 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett offentliggörande av Stasiarkiven för fri och oberoende forskning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3401 av Lars Püss (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att minska offentligheten för känsliga personuppgifter såsom adresser, inkomster och bouppteckningar som i dag är offentliga, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över nuvarande möjligheter för kommersiella databaser att

publicera persondata, inte enbart via yttrandefrihetsgrundlagen utan med särskild integritetsskyddande lagstiftning, och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att bevara offentlighetsprincipens kärna – transparens och ansvar – men balansera den mot individens integritet i en digital tid och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3560 av Mikael Damberg m.fl. (S):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av offentlighets- och sekretesslagen i syfte att stärka samverkan mellan statliga myndigheter och kommunerna och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka offentlighetsprincipen så att den gäller likvärdigt och oinskränkt för alla verksamheter som finansieras av skattemedel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3583 av Muharrem Demirok m.fl. (C):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en förstärkt medborgerlig kontroll av hanteringen av persondata och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3652 av Aylin Nouri m.fl. (S):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en genomgripande översyn av sekretesslagstiftningen som gör det möjligt att komma till rätta med arbetslivskriminalitet, fusk med bidragssystem och annan brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3715 av Jessica Stegrud (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ytterligare skydda privatpersoners känsliga uppgifter från offentligheten och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3786 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vad nya lagar har fått för samlad konsekvens avseende den enskildes integritet och tillkännager detta för regeringen.